

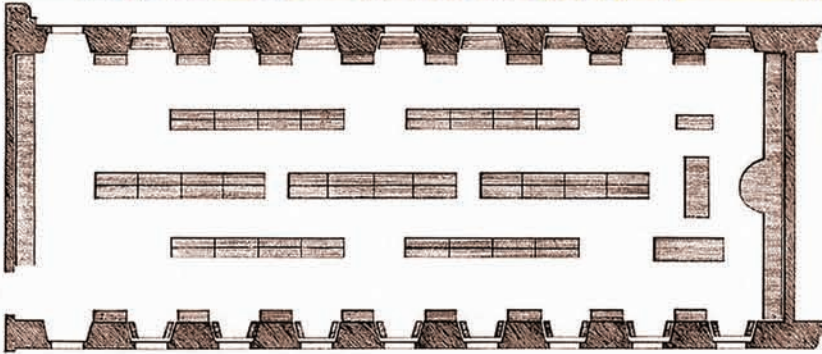

Przegląd Uniwersytecki

4/2008

PISMO INFORMACYJNE UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO

Aula Leopoldyńska ma już 277 lat – i co dalej?

Aula Leopoldyńska jest nie tylko jednym z najbardziej reprezentacyjnych barokowych wnętrz na terenie Dolnego Śląska, lecz także perłą naszej „Alma Mater”. Wystrój Auli wykonano w latach 1731-1732, a nazwiska wybitnych twórców dobitnie świadczą o jego klasie: projekt przypisywany jest pochodzącemu z Tyrolu jezuitcie Krzysztofowi Tauschowi, malowidła ścienne zostały wykonane przez Jana Krzysztofa Handke z Ołomuńca, a rzeźby są autorstwa Franciszka Józefa Mangoldta.

Intensywna eksploatacja tego wspaniałego wnętrza, a także prowadzone w przeszłości prace renowacyjne doprowadziły do wyraźnie zauważalnych dziś procesów destrukcji zabytkowego wyposażenia. Obecnie coraz pilniejsza staje się potrzeba przeprowadzenia gruntownych prac konserwatorskich i restauratorskich, których celem byłoby powstrzymanie dalszych zniszczeń i przywrócenie barokowemu arcydziełu pierwotnego charakteru i blasku. W przeszłości Aula była wielokrotnie naprawiana i konserwowana, pierwszy raz już w latach czterdziestych XVIII wieku, po dewastacjach spowodowanych umieszczeniem w gmachu uniwersytetu magazynów żywności i lazaretu. W 1758 roku w budynku zajęтым na areszt dla 5000 jeńców wojennych wybuchały pożary, a znajdująca się nad Aulą Leopoldyńską sala teatralna – „Auditorium Comicum” – została doszczętnie zdewastowana. W 1788 roku wykonano pierwszą większą renowację malowideł. Przeprowadzona w roku 1811 ekspertyza budowlana, której autorem był inspektor budowlany Karl Gottfried Geisler, wykazała bardzo zły stan podłogi i ścian sali teatralnej, której okna na pewien czas zamurowano, a następnie urządzono w niej wystawę zbiorów zoologicznych. W 1897 roku drewniane sklepienie „Leopoldiny” podwieszono do stalowych blachownic, na których położono podłogę audytorium – obecnej Sali im. Balzera. Na początku XX wieku, przygotowując się

do obchodów stulecia pruskiego uniwersytetu, wykonano ogrzewanie Auli. W latach 1907–1910 ząbkowiczanie, profesor wrocławskiej Kunstgewebeschule, Joseph Langer, przeprowadził prace konserwatorskie malowideł Auli Leopoldyńskiej, a w 1915 roku projekt oświetlenia elektrycznego sporządził znakomity architekt Hans Poelzig, który w tym celu wykorzystał pulpity ław profesorskich, umieszczając w nich żarówki. W spisanej wtedy notatce ówczesny konserwator prowincji Niederschlesien pisał, że „Aula jest bardzo brudna, ale ma wspaniałą nastrój, który w czasie prac należy zachować”. Ostatnią z przedwojennych renowacji Auli przeprowadzono w 1926 roku. W czasie II wojny światowej wystrój ulegał dalszym zniszczeniom, m.in. w wyniku uszkodzeń ścian pojawiły się ubytki polichromii. Po zakończeniu działań wojennych i odbudowaniu gmachu uniwersytetu przystąpiono do prac konserwatorskich w Auli. Duże ubytki wypełniono wówczas tynkiem, a mniejsze zamaskowano kitami gipsowymi. Następne prace prowadzono z przerwami od 1949 do 1958 roku. Przyjęto wówczas założenie, że całość polichromii jest oryginalna. Oceniając obecnie sposób wykonania malowidła, można zauważyć różnorodność w stosunku do techniki i formy oryginału. Pod koniec lat 50. wykonano stylizowane gipsowe przesłony ponad gzymsem ściennym, za którymi ukryto żarówki, rozwiązując w ten sposób problem oświetlenia Auli. Otrzymało jednak oświetlenie punktowe, nagrzewające powierzchnię malowidła. W kolejnych latach Aula ogrzewana, lecz nieposiadająca systemu wentylacji, była bardzo intensywnie użytkowana, co doprowadziło do znacznych uszkodzeń malowideł i innych elementów wystroju sali. Wiosną 1969 roku wykonano badania malowideł sklepiennych, określając technikę oryginału oraz stan jego zachowania. Stwierdzono, iż rekonstrukcje pod chórem muzycznym i na jego sklepieniu nie są właściwe i należałoby je usunąć, a następnie wykonać powtórnie opierając się na formie i kolorze oryginału. Od lutego 1974 do czerwca 1976 roku prowadzone były prace konserwatorskie, realizowane przez zespół z wrocławskiego Przedsiębiorstwa Kon-

serwacji Zabytków. Przyjęto wówczas program konserwacji zachowawczej, mający na celu przywrócenie jednolitej prezencji warstwy malarskiej, scalonej wraz ze starymi przemalowaniami, jednak bez próby odsłonięcia oryginalnej wersji autorskiej. Nie wzmocniono wówczas konstrukcji sklepienia, chociaż sporządzona wtedy ekspertyza wskazywała na taką potrzebę.

W najbliższym czasie zabytkowy wystrój Auli Leopoldyńskiej musi zostać poddany kompleksowej konserwacji. Podstawowym celem przyszłych prac powinno być w pierwszej kolejności wzmocnienie konstrukcji sklepienia, zatrzymanie postępujących procesów destrukcji oryginalnego wystroju oraz podjęcie próby odsłonięcia oryginalnej warstwy malowideł ściennych. Wprowadzone w trakcie poprzednich prac konserwatorskich spoiwa utrwalające i retusze podlegają silnej infekcji mikrobiologicznej. Należy zatem je usunąć lub zneutralizować. W przypadku stiuków i sztukaterii niezbędne jest także oczyszczenie wtórnych warstw wierzchnich, zmieniających w sposób zasadniczy wygląd oryginału. Naprawy wymagają niemal wszystkie elementy stolarskie, rozsychające się w zbyt suchym powietrzu. Równolegle do prac ściśle konserwatorskich należy wykonać wentylację, nowe oświetlenie, system alarmowy i monitorujący. Zasadnicze prace konserwatorskie muszą być poprzedzone cyklem badań i ekspertyz, które pozwolą na precyzyjne określenie budowy technicznej sklepienia oraz technologii wykonania malowideł ściennych, stiuków, sztukaterii i złoceń. W świetle dotychczasowych ustaleń zasadnicze znaczenie ma rozpoznanie stanu zachowania konstrukcji sklepienia Auli. Tworzą go obecnie 270-letnie drewniane dyle i ponad stuletnie nitowane blachownice. Po wykonaniu badań będzie możliwe ustalenie przyszłej funkcji Sali im. Balzera i rozpoczęcie prac projektowych. Następnym etapem będzie wyłonienie wykonawców i rozpoczęcie prac, które, jak obecnie przyjmujemy, mogą trwać 2–3 lata.

dr Łukasz Krzywka
Pełnomocnik JM Rektora
do spraw konserwacji zabytków

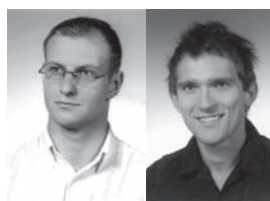
Wybory na urząd rektora na kadencję 2008-2012 ↻ 3

- ◆ Lista Elektorów UWr 2008–2012
- ◆ Kandydaci na urząd Rektora po głosowaniu indykacyjnym

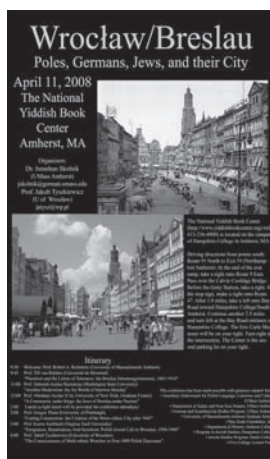
Federalny Krzyż Zasługi dla prof. Leona Kieresa ↻ 6

Senator RP, były prezes Instytutu Pamięci Narodowej, uczonec Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Leon Kieres został odznaczony 6 marca 2008 r. w Warszawie przez ambasadora Michaela Gerdtza, w imieniu Prezydenta Federalnego Horsta Köhlera, Federalnym Krzyżem Zasługi Pierwszej Klasy Orderu Zasługi Republiki Federalnej Niemiec.

Stypendia dla młodych uczonych ↻ 3

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej wyłoniła laureatów szesnastej edycji programu stypendialnego START. Z Uniwersytetu Wrocławskiego laureatami tego programu zostali prawnik dr Łukasz Błaszczak i psycholog mgr Piotr Sorokowski.

University of Massachusetts gospodarzem konferencji o Wrocławiu ↻ 10

11 kwietnia 2008 roku na University of Massachusetts w Amherst zorganizowano konferencję naukową zatytułowaną „Wrocław/Breslau: Polacy, Niemcy, Żydzi i ich miasto”. Sześciu uczonych z Niemiec, Polski, Kanady i USA, znawców przedmiotu, dyskutowało o historii i kulturze Wrocławia w XIX i XX wieku oraz świadomości jego mieszkańców. Konferencja odbyła się w audytorium National Yiddish Book Center. Jej organizatorami byli: dr Jonathan Skolnik, profesor germanistyki, judaistyki i historii Bliskiego Wschodu na University of Massachusetts, oraz prof. Jakub Tyszkiewicz, historyk z Uniwersytetu Wrocławskiego, obecnie także wykładający gościnnie na uczelni w Amherst.

Gielda Kół Naukowych UWr w 2008 roku ↻ 16

Jak co roku, w zabytkowych wnętrzach gmachu głównego Uniwersytetu Wrocławskiego, odbyła się Gielda Kół Naukowych. Już od rana, 28 marca, Oratorium Marianum i Aula Banacha zapęłniły się stoiskami najaktywniejszych kół naukowych naszej uczelni. Impreza spotkała się z dużym zainteresowaniem ze strony studentów, pracowników naukowych, maturzystów, a nawet uczniów gimnazjów.

PRZEGLĄD UNIWERSYTECKI

Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego
Kwiecień 2008, nr 4(145), rok wydania XIV
ISSN 1425-798X

Wydawca: Uniwersytet Wrocławski, pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław

Redaktor: Kazimiera Dąbrowska, e-mail: kada@adm.uni.wroc.pl

Adres Redakcji: pl. Uniwersytecki 1 (pok. 134), 50-137 Wrocław, tel. 375-20-77, 375-25-54, tel. kom. 0-601 739 097, fax 372-40-30

PU w internecie: <http://www.pu.uni.wroc.pl>

Przygotowanie do druku i druk: Drukarnia ARGi

Projekt okładki: Joanna Kaucz

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i opracowywania artykułów.

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych listów i opinii.

W NUMERZE

RENOWACJE	1
◆ Aula Leopoldyńska ma już 277 lat – i co dalej?	
WYBORY	3
◆ Lista Elektorów UWr 2008–2012	
◆ Kandydaci na urząd Rektora po głosowaniu indykacyjnym	
LAURY	6
◆ Federalny Krzyż Zasługi dla prof. Leona Kieresa	
◆ UWr członkiem Europejskiego Instytutu Molekularnego Magnetyzmu	
◆ Nasi chemicy na topie	
◆ Stypendia dla młodych uczonych	
◆ Mianowania, stypendia, listy gratulacyjne	
UNIVERSITY OF MASSACHUSETTS GOSPODARZEM KONFERENCJI O WROCŁAWIU	10
MIĘDZYKRAJOWY ZJAZD GEOLOGÓW	12
NOWE KSIĄŻKI CSNIĘ	13
IV OKRĄGŁY STÓŁ POLSKO-UKRAIŃSKI	14
TROCHĘ NABROILIŚMY I NAM NIE PRZESZŁO	15
GIEŁDA KÓŁ NAUKOWYCH 2008	16
WIELOFUNKCYJNY MUR FILOZOFICZNY	17
INICJATYWA ARCHIWUM UWR	19
DZIEDZINIEC TAŃCZĄCYCH NEREID	20
POSZERZAJ HORYZONTY – PODRÓŻ PO ŚWIECIE NAUKI	21
STOPNIE NAUKOWE	22
GREMIA	24
◆ Z obrad Senatu UWr	
◆ Stanowiska Prezydium KRASP	
◆ Obradowali rektorzy Wrocławia i Opola	
ASCETYZM WYUCZONY – WERSJA AKADEMICKA	28
SPORT	30
ODESZLI NA ZAWSZE	31
NIE MAMY JUŻ „PÓR ROKU”	32

I i IV str. okładki: Grupa cesarza Leopolda I; Aula Leopoldyńska (fot. Joanna Kaucz)

II str. okładki: Aula Leopoldyńska ma już 277 lat – i co dalej?

- ◆ nadproże Auli
- ◆ plan Muzeum Zoologicznego w sali teatralnej
- ◆ wykwyty pleśni w miejscach mocowania sklepienia
- ◆ uszkodzenia posągu Karola IV

III str. okładki: Aula Leopoldyńska ma już 277 lat – i co dalej?

- ◆ powojenna naprawa uszkodzeń
- ◆ spēkania na suficie Auli
- ◆ dawne wejście do sali teatralnej
- ◆ oświetlenie Auli projektowane przez Hansa Poelziga
- ◆ przebarwienia na ścianie wschodniej
- ◆ zabrudzenia rzeźby

(fot. Łukasz Krzywka, archiwum)

Wybory na urząd rektora na kadencję 2008–2012

UCHWAŁA NR 14

Uczelnianej Komisji Wyborczej
Uniwersytetu Wrocławskiego
z dnia 14 kwietnia 2008 r.

w sprawie zatwierdzenia wyborów Elektorów w grupie studentów

Na podstawie § 5 ust. 2 Załącznika Nr 4 do Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego, Uczelniana Komisja Wyborcza postanawia, co następuje:

§ 1

Stwierdza ważność wyborów Elektorów do Uniwersyteckiego Kolegium Elektorów z grupy studentów.

Lista Elektorów z grupy studentów stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2

Uczelniana Komisja Wyborcza zarządza przeprowadzenie do dnia 24 kwietnia 2008 r. wyborów uzupełniających na Wydziale Fizyki i Astronomii. Protokół z wyborów Komisja powinna przekazać do dnia 25 kwietnia 2008 r. do godziny 15.30.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Uczelnianej Komisji
Wyborczej
prof. Zbigniew J. Jurek

UCHWAŁA NR 15

Uczelnianej Komisji Wyborczej
Uniwersytetu Wrocławskiego
z dnia 14 kwietnia 2008r.

w sprawie ustalenia i ogłoszenia wyborów Elektorów do Uczelnianego Kolegium Elektorów

Na podstawie § 5 ust. 2 Załącznika Nr 4 do Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego, Uczelniana Komisja Wyborcza postanawia, co następuje:

§ 1

1. Po zapoznaniu się z protokołami z prze-

prowadzonych przez Wydziałowe i inne Komisje Wyborcze **wyborów do Uniwersyteckiego Kolegium Elektorów**, Uczelniana Komisja Wyborcza stwierdza, że zostały obsadzone mandaty:

- 1) na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii – 17 mandatów
- 2) na Wydziale Fizyki i Astronomii – 11 mandatów
- 3) na Wydziale Matematyki i Informatyki – 12 mandatów
- 4) na Wydziale Chemii – 13 mandatów
- 5) na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska – 7 mandatów
- 6) na Wydziale Nauk Biologicznych – 11 mandatów
- 7) na Wydziale Biotechnologii – 5 mandatów
- 8) na Wydziale Nauk Społecznych – 16 mandatów
- 9) na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych – 22 mandaty
- 10) na Wydziale Filologicznym – 26 mandatów
- 11) w Jednostkach Międzywydziałowych – 4 mandaty
- 12) w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi – 10 mandatów

2. Lista Elektorów stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2

1. Uczelniana Komisja Wyborcza stwierdza, że na następujących Wydziałach nie zostały obsadzone mandaty:

- 1) Chemii – 2 mandaty w grupie profesorów i doktorów habilitowanych
 - 2) Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska – 1 mandat w grupie profesorów i doktorów habilitowanych
 - 3) Filologicznym – 2 mandaty w grupie profesorów i doktorów habilitowanych
 - 4) Fizyki i Astronomii – 1 mandat w grupie pozostałych nauczycieli akademickich
2. Uczelniana Komisja Wyborcza zarządza wybory uzupełniające na Wydziałach wymienionych w ust. 1. i wyznacza termin przeprowadzenia wyborów do dnia 24 kwietnia 2008r. Protokoły z zebrań wyborczych Komisje powinny przekazać do dnia 25 kwietnia 2008 r. do godziny 15.30.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Uczelnianej Komisji
Wyborczej
prof. Zbigniew J. Jurek

ZAŁĄCZNIK NR 1 do UCHWAŁY NR 15 z dnia 14 kwietnia 2008r.

LISTA ELEKTORÓW UNIwersytetu WROCLAWSKIEGO 2008-2012

WYDZIAŁ CHEMII

1. prof. dr hab. Grażyna Bator
2. dr Andrzej Bil
3. prof. dr hab. Piotr Chmielewski
4. prof. dr hab. Leszek Ciunik
5. prof. dr hab. Jacek Gliński
6. prof. dr hab. Marek Ilcyszyn
7. prof. dr hab. Zofia Janas
8. prof. dr hab. Hubert Kołodziej
9. prof. dr hab. Zofia Mielke
10. dr Halina Podsiadły
11. prof. dr hab. Anna Trzeciak
12. dr Andrzej Vogt
13. prof. dr hab. Maria Wierzejewska-Hnat
- 14.
- 15.

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY

1. dr Maciej Adamski
2. dr hab. Beata Baczyńska
3. dr Wojciech Browarny
4. dr Jan Choroszcy
5. prof. dr hab. Marcin Cieński
6. prof. dr hab. Anna Dąbrowska
7. prof. dr hab. Władysław Dynak
8. dr hab. Dorota Heck
9. prof. dr hab. Irena Kamińska-Szmaj
10. dr hab. Stefan Kiedroń
11. dr hab. Małgorzata Komza
12. dr Marcin Kurek
13. dr hab. Justyna Łukaszewicz
14. dr hab. Gościwit Malinowski
15. prof. dr hab. Krzysztof Migoń
16. prof. dr hab. Jan Miodek
17. dr Joanna Orska
18. dr hab. Jakub Pigoń
19. dr Adam Poprawa
20. dr hab. Michał Sarnowski
21. prof. dr hab. Marta Skalska-Zlat
22. prof. dr hab. Lesław Tatarowski
23. prof. dr hab. Eugeniusz Tomiczek
24. dr Artur Twarek
25. dr Włodzimierz Wysoczański
26. prof. dr hab. Andrzej Zawada
- 27.
- 28.

WYDZIAŁ FIZYKI I ASTRONOMII

1. dr hab. Jan Chojcan
2. prof. dr hab. Antoni Ciszewski

3. prof. dr hab. Henryk Cugier
4. dr Dariusz Grech
5. dr hab. Zbigniew Jaskólski
6. prof. dr hab. Adam Kiejna
7. prof. dr hab. Jan Kołaczek
8. dr hab. Czesław Oleksy
9. prof. dr hab. Robert Olkiewicz
10. dr hab. Jan Sobczyk
11. dr hab. Michał Tomczak
- 12.

WYDZIAŁ MATEMATYKI I INFORMATYKI

1. dr Sebastian Bala
2. dr hab. Jacek Dziubański
3. dr hab. Grzegorz Karch
4. prof. dr hab. Paweł Krupski
5. dr Bogdan Mincer
6. prof. dr hab. Ludomir Newelski
7. prof. dr hab. Leszek Pacholski
8. dr hab. Grzegorz Plebanek
9. prof. dr hab. Tomasz Rolski
10. prof. dr hab. Władysław Szczotka
11. prof. dr hab. Ryszard Szekli
12. dr hab. Jacek Świątkowski

WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH

1. dr hab. Artur Błażejowski
2. dr hab. Witold Jakubowski
3. prof. dr hab. Krzysztof Kawalec
4. dr Alicja Keplinger
5. dr hab. Eugeniusz Kłosek
6. dr hab. Elżbieta Kościak
7. dr Jolanta Kowal
8. dr Piotr Kwiatkowski
9. dr hab. Jerzy Maroń
10. prof. dr hab. Krzysztof Nawotka
11. dr hab. Anna Oleszkowicz
12. dr hab. Jacek Piotrowski
13. dr Mirosław Piwowarczyk
14. dr Marek Podgórný
15. prof. dr hab. Bogdan Rok
16. dr hab. Maria Straś-Romanowska
17. dr hab. Alicja Szerłąg
18. prof. dr hab. Andrzej Szmajke
19. prof. dr hab. Krzysztof Wachowski
20. prof. dr hab. Stefania Walasek
21. dr hab. Stanisław Witkowski
22. prof. dr hab. Rościśław Żerelik

WYDZIAŁ NAUK BIOLOGICZNYCH

1. prof. dr hab. Wiesław Fałtynowicz
2. prof. dr hab. Grażyna Kłobus
3. dr hab. Maria Kossowska
4. prof. dr hab. Janusz Kubrakiewicz
5. dr hab. Jan Kusznierz
6. dr hab. Barbara Kwiatkowska
7. dr hab. Maria Ogielska
8. dr hab. Jan Gutowicz
9. dr hab. Dariusz Rakus
10. dr hab. Krzysztof Stefaniak
11. prof. dr hab. Beata Zagórska-Marek

WYDZIAŁ BIOTECHNOLOGII

1. prof. dr hab. Hanna Jańska
2. dr Dorota Nowak
3. prof. dr hab. Jacek Otlewski
4. prof. dr hab. Andrzej Szczepaniak
5. prof. dr hab. Wiesław Wątarek

WYDZIAŁ NAUK O ZIEMI I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA

1. dr Marek Awdankiewicz
2. prof. dr hab. Stanisław Ciok
3. prof. dr hab. Piotr Migoń
4. dr Jolanta Muszer
5. prof. dr hab. Jacek Puziewicz
6. dr Waldemar Sroka
7. prof. dr hab. Stanisław Staśko
- 8.

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

1. prof. dr hab. Adam Chmielewski
2. dr hab. Mirosław Dymarski
3. dr Agnieszka Florczak
4. dr hab. Janina Fras
5. prof. dr hab. Andrzej Jabłoński
6. dr Rafał Juchnowski
7. prof. dr hab. Stanisław Kłopot
8. dr hab. Radosław Kuliniak
9. dr Łarysa Leszczenko
10. prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak
11. dr hab. Maciej Mróz
12. prof. dr hab. Beata Ociepka
13. prof. dr hab. Wojciech Sitek
14. dr Wojciech Skiba
15. dr Grzegorz Tokarz
16. dr hab. Tadeusz Lebioda

WYDZIAŁ PRAWA, ADMINISTRACJI I EKONOMII

1. prof. dr hab. Jan Boć
2. dr Andrzej Chajbowicz
3. dr Wojciech Dubis
4. prof. dr hab. Józef Frąckowiak
5. prof. dr hab. Edward Gniewek
6. dr hab. Włodzimierz Gromski
7. prof. dr hab. Jerzy Jacyszyn
8. prof. dr hab. Piotr Jurek
9. prof. dr hab. Urszula Kalina-Prasznik
10. dr Teresa Korbutowicz
11. prof. dr hab. Janina Kundera
12. prof. dr hab. Marek Maciejewski
13. prof. dr hab. Ryszard Mastalski
14. prof. dr hab. Wiesława Miemieć
15. dr Jacek Przygodzki
16. prof. dr hab. Marian Ptak
17. prof. dr hab. Krzysztof Wójtowicz

JEDNOSTKI MIĘDZYWYDZIAŁOWE

1. dr Elżbieta Mańkiewicz
 2. mgr Irena Cesarz
 3. mgr Zbigniew Gdowski
 4. mgr Wanda Męcińska-Kiedroń
- PRACOWNICY NIEBĘDĄCY NAUCZYCIELAMI AKADEMICKIMI**

1. mgr Urszula Broda
2. mgr Andrzej Foremny
3. mgr Danuta Grychowska
4. mgr Krystyna Grzybowska
5. mgr Barbara Musiał
6. mgr Zofia Nyczka
7. mgr Marta Piluch
8. mgr Aurelia Przyborska
9. mgr Teresa Wawer
10. mgr Małgorzata Witka

Studenci

WYDZIAŁ CHEMII

1. Agnieszka Sowa
 2. Arkadiusz Pacha
- WYDZIAŁ FILOLOGICZNY**

1. Karol Cegła
2. Paulina Dymalska
3. Piotr Kosytorz
4. Sylwia Motylińska
5. Alicja Paczkowska
6. Marta Trzepizur
7. Anna Wojczyńska
8. Marta Zasada
9. Ada Zuchowska

WYDZIAŁ FIZYKI I ASTRONOMII

- 1.
- WYDZIAŁ MATEMATYKI I INFORMATYKI**

1. Damian Świącicki
2. Kajetan Wandowicz

WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH

1. Marek Czachara
2. Monika Wysoczańska
3. Małgorzata Mikołajczyk
4. Małgorzata Pietruszka
5. Marta Zajdel
6. Magdalena Luberda

WYDZIAŁ NAUK BIOLOGICZNYCH

1. Klaudia Kozłowska
2. Agnieszka Rydlewska

WYDZIAŁ NAUK O ZIEMI I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA

1. Marcin Korytko
2. Radosław Koziołek

WYDZIAŁ BIOTECHNOLOGII

1. Aleksander Zuchowski
- WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH**

1. Konrad Dymalski
2. Michał Milczarczyk
3. Wojciech Milczarczyk
4. Karol Przywara
5. Mateusz Ryba

WYDZIAŁ PRAWA, ADMINISTRACJI I EKONOMII

1. Michał Adamski
2. Robert Fałdowski
3. Tomasz Inforowicz
4. Piotr Kaczmarzyk
5. Arkadiusz Krzemiński
6. Angelika Marek
7. Kamil Miernik
8. Adam Zawada

LISTA DOKTORANTÓW

1. mgr Marek Bogacz
2. mgr Paweł Domagała

KOMUNIKAT

Uczelniana Komisja Wyborcza informuje, że w dniu 16 kwietnia 2008r. (środa) odbyło się pierwsze, zamknięte posiedzenie Uczelnianego Kolegium Elektorów. W posiedzeniu wzięło udział 176 Elektorów; 17 Elektorów było nieobecnych.

W głosowaniu tajnym Przewodniczącym Elektorów został wybrany prof. dr hab. Wojciech Sitek z Wydziału Nauk Społecznych.

W głosowaniu indykacyjnym Uczelniane Kolegium Elektorów wskazało następujących kandydatów na urząd Rektora Uczelni (kolejność wg liczby uzyskanych głosów):

1. prof. dr hab. Marek Bojarski – 42
2. prof. dr hab. Leszek Pacholski – 39
3. dr hab. Krystyna Gabryjelska – 33
4. prof. dr hab. Romuald Gelles – 12
5. prof. dr hab. Andrzej Witkowski – 12
6. prof. dr hab. Ludwik Turko – 5
7. prof. dr hab. Krzysztof Wójtowicz – 3
8. prof. dr hab. Wiesław Fałtynowicz – 3
9. prof. dr hab. Jan Boć – 2

10. prof. dr hab. Adam Chmielewski – 2
 11. prof. dr hab. Leon Kieres – 2
 12. prof. dr hab. Jan Miodek – 2
 13. prof. dr hab. Beata Ociepka – 2
 14. prof. dr hab. Wojciech Sitek – 2
 15. dr Artur Błażejowski – 1
 16. prof. dr hab. Mariusz Jędrysek – 1
 17. prof. dr hab. Piotr Migoń – 1
 18. prof. dr hab. Jacek Otlewski – 1
 19. Włodzimierz Pacholski – 1
 20. prof. dr hab. Stanisław Staśko – 1
 21. prof. dr hab. Anna Trzeciak – 1
- Zgodnie ze statutowymi zasadami i trybem organów jednoosobowych (Załącznik Nr 4 do Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego, §8 ust. 2), kandydaci, którzy zdecydują się ubiegać o urząd rektora na kadencję 2008–2012, powinni złożyć do dnia 23 kwietnia

br. do godz. 14.00 pisemną zgodę na kandydowanie w Uczelnianej Komisji Wyborczej na ręce Sekretarza UKW (ul. Kuźnicza 49-55, p.104). Kandydaci powinni złożyć również oświadczenie lustracyjne.

W dniu 25 kwietnia br. o godz. 14.00 w sali 3D im. Andrzeja Mycielskiego w budynku „D” Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii odbędzie się otwarte posiedzenie Uniwersyteckiego Kolegium Elektorów, na którym kandydaci będą prezentować swoje programy wyborcze i będą odpowiadać na pytania uczestników spotkania.

Sekretarz
Uczelnianej Komisji Wyborczej
mgr Agata Kaznowska

Konkurs na książkę naukową

**Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego
ogłasza
KONKURS
dla pracowników naukowych UWr
NA KSIĄŻKĘ NAUKOWĄ**

Książka zgłaszana na konkurs może reprezentować dowolną dziedzinę nauki. Może to być zarówno praca zbiorowa, jak i autorstwa jednej osoby. Wszyscy autorzy w momencie zgłaszania pracy do konkursu muszą być pracownikami Uniwersytetu Wrocławskiego. Nie może to być praca wcześniej publikowana. Zgłoszona praca musi spełniać następujące kryteria:

1. reprezentować wysoki poziom naukowy;
 2. charakteryzować się oryginalnością tematyki lub ujęcia problemu;
 3. stanowić istotny wkład w rozwój nauki;
 4. stanowić inspirację do dyskusji naukowej.
- Preferowane będą prace złożone w języku polskim, w formie dostępnej nie tylko wąskiemu kręgowi specjalistów, lecz również szerszemu gronu zainteresowanych.

sowanych.

Praca na konkurs jest zgłaszana wyłącznie przez autora w wersji elektronicznej oraz w postaci wydruku komputerowego. Z udziału w konkursie wyłącza się prace stanowiące podstawę przewodu doktorskiego.

Autor wyróżnionej pracy konkursowej uzyskuje nagrodę JM Rektora UWr. oraz ma przywilej druku pracy w Złotej Serii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Prace na konkurs należy zgłaszać do dnia 15 czerwca 2008 r. w Dziale Badań Naukowych.

Z regulaminu konkursu (wybrane punkty)

4. Konkurs odbywa się jeden raz w roku kalendarzowym, a ogłoszenie jego wyników następuje w dniu Święta Uniwersytetu (15 listopada). Wszyscy autorzy zgłoszonych do konkursu prac zostaną poinformowani o wynikach konkursu.

6. Przedstawione do konkursu prace podlegają:

- a) wstępnej ocenie Rady Wydawniczej, powołanej przez JM Rektora. W skład Rady Wydawniczej wchodzi 7 osób reprezentujących różne wydziały Uniwersytetu Wrocławskiego;
- b) prace zakwalifikowane do konkur-

su przez Radę Wydawniczą przekazane zostaną – wraz z listą proponowanych recenzentów – trzyosobowemu Jury powołanemu przez JM Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego spośród wybitnych uczonych niezatrudnionych na Uniwersytecie Wrocławskim. Jury po wybraniu recenzentów, a następnie zapoznaniu się z ich recenzjami wytypuje najlepszą pracę. W wyjątkowych sytuacjach Jury może wytypować do nagrody dwie prace.

7. Autor wyróżnionej pracy konkursowej:

- a) uzyskuje nagrodę JM Rektora w wysokości 6 stawek minimalnego wynagrodzenia zasadniczego na stanowisku profesora zwyczajnego, płatną ze środków finansowych pozostających w dyspozycji JM Rektora;
 - b) posiada przywilej druku pracy w Złotej Serii Uniwersytetu Wrocławskiego;
 - c) zobowiązany jest do wprowadzenia poprawek do pracy zgodnie ze wskazówkami anonimowych recenzentów. Odmowa ich naniesienia powinna być merytorycznie uzasadniona w piśmie skierowanym do Rady Wydawniczej, której stanowisko w tej kwestii jest decydujące.
8. Wydawcą nagrodzonej pracy konkursowej jest Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.

Federalny Krzyż Zasługi dla prof. Leona Kieresa

Senator RP, były prezes Instytutu Pamięci Narodowej, uczyony Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Leon Kieres został odznaczony 6 marca 2008 r. w Warszawie przez ambasadora Michaela Gerdtza, w imieniu Prezydenta Federalnego Horsta Köhlera, Federalnym Krzyżem Zasługi Pierwszej Klasy Orderu Zasługi Republiki Federalnej Niemiec.

W uzasadnieniu tego wyróżnienia czytamy: „Profesor Kieres położył szczególne zasługi na rzecz stosunków niemiecko-polskich, będąc pierwszym Prezesem Instytutu Pamięci Narodowej, a także pełniąc różne funkcje w ramach swej działalności parlamentarnej. Poprzez swoją działalność dał istotne impulsy niemiecko-polskiej przyjaźni, pokazał, że obciążone przez długi czas relacje mogą być pozytywnie kształtowane w duchu prawdy historycznej oraz woli pojednania.

W uznaniu tych wybitnych zasług odebrał Federalny Krzyż Zasługi”.

Prof. dr hab. Leon Kieres jest absolwentem Wydziału Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego. Jako profesor pracuje na naszej uczelni od 1991 r. W latach 1980–2000 był członkiem Związku Zawodowego „Solidarność” m.in. jako doradca prawny. W 1990 r. został radnym Rady Miejskiej Wrocławia. W 1993 r. był współprzewodniczącym Fundacji Współpracy Niemiecko-Polskiej. W 1997 r. został senatorem Rzeczypospolitej Polskiej, a w następnym roku uzyskał mandat do Sejmiku Dolnego Śląska. W tym czasie aktywnie działał w Polsko-Niemieckiej Grupie Parlamentarnej. Od 1998 do 2004 r. reprezentował Polskę w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy. W 2000 r. Sejm RP wybrał prof. Kieresa na prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Jako prezes IPN prowadził badania nad okresem okupacji hitlerowskiej w Polsce i stworzył mocne podstawy do bliskich kontaktów z niemieckimi instytucjami zajmującymi się ściganiem i dokumentowaniem zbrodni nazistowskich. Osobiste zaangażowanie prof. Kieresa

przyczyniło się w istotnym stopniu do powstania owocnego niemiecko-polskiego dialogu w trudnych kwestiach naszej wspólnej historii.

(jr)

Nasi chemicy na topie

Niezależna instytucja monitorująca europejskie uczelnie przyznała Wydziałowi Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego srebrny medal za publikacje. Dzięki temu nasz uniwersytet jest jedną z czterech polskich szkół wyższych, które trafiły na europejską „top listę”.

Niemieckie Centrum Rozwoju Szkolnictwa Wyższego (CHE) jest instytucją prywatną, która bada jakość kształcenia na uczelniach w Europie. W zakończonym niedawno „Rankingu Doskonałości” – CHE Excellence Ranking – oceniano cztery dyscypliny naukowe: biologię, chemię, fizykę i matematykę.

Z ponad 4,5 tys. europejskich uczelni do tzw. top grupy zaliczono 215 szkół z 20 krajów, w tym cztery polskie uniwer-

sytety: Adama Mickiewicza w Poznaniu, Jagielloński, Warszawski i Wrocławski. Po dalszej selekcji do grona „doskonałych” awansowało 66 uczelni z 13 krajów. Wśród „najlepszych z najlepszych” najwięcej jest szkół niemieckich (16) i brytyjskich (14). Niestety żadna polska uczelnia nie zdobyła miana „doskonałej”. Do wyodrębnienia „top grupy” CHE posłużyło się czterema kryteriami: liczbą publikacji zamieszczonych w latach 1997-2004 w prestiżowych pismach naukowych (znajdujących się w bazie filadelfijskiego Instytutu Thompsona), liczbą cytowań tych publikacji w innych pracach, liczbą zatrudnionych na danej uczelni wybitnych uczonych o wysokim wskaźniku cytowania oraz udziałem w europejskim programie wspierania badań im. Marie Curie (bardzo duże granty na najważniejsze międzynarodowe projekty).

W każdej z tych kategorii i w każdej ocenianej dyscyplinie naukowej najlepsi byli honorowani medalami. Aby z „top grupy” (co najmniej jedno srebro) trafić do grona „doskonałych”, trzeba było w każdej z czterech dyscyplin naukowych zdobyć co najmniej 3 srebrne medale.

Z polskich uczelni najlepiej wypadł Uniwersytet Warszawski, któremu CHE przyznało trzy złote medale (matematyka i fizyka), jeden srebrny (chemia) i dwa brązowe (fizyka i chemia). Uniwersytety im. Adama Mickiewicza, Jagielloński i Wrocławski otrzymały po jednym medalu srebrnym za publikacje w prestiżowych pismach naukowych. Dla Uniwersytetu Wrocławskiego i UAM srebro zdobyli chemicy, a dla UJ – fizycy.

Więcej: www.excellenceranking.org

Małgorzata Porada-Labuda

UWr członkiem Europejskiego Instytutu Molekularnego Magnetyzmu

12 marca 2008 r. podpisano we Florencji traktat o utworzeniu Europejskiego Instytutu Molekularnego Magnetyzmu (EIMM). Wśród przedstawicieli 15 ośrodków naukowych reprezentujących 8 krajów europejskich, była również grupa uczonych z Wrocławia, której przewodził prof. Jerzy Mroziński – koordynator polskiego węzła programu Molecular Approach to Nanomagnets and Molecular Materials (MAGMANet).

Europejski Instytut Molekularnego Magnetyzmu został utworzony dzięki wspólnym staraniom partnerów programu MAGMANet, działających w zakresie 6. Programu Ramowego Unii Europejskiej. Droga do utworzenia EIMM nie była prosta. Wymogi, jakie stawiała przed jego przyszłymi członkami Komisja Europejska, prowadziły do licznych utrudnień w osiągnięciu ostatecznego porozumienia. Wynikiem długotrwałych negocjacji było podpisanie opartej na prawie włoskim dokumentacji dotyczącej utworzenia EIMM przez czołowe instytucje badawcze w Europie. Do grona członków Instytutu weszły ośrodki z Włoch – Consorzio Interuniversitario Nazionale per la Scienza e Tecnologia dei Materiali z koordynatorem Instytutu Dante Gatteschi; Polski – Uniwersytet Wrocławski (Jerzy Mroziński), Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu (Jerzy Napierała), Uniwersytet Jagielloński (Barbara Sieklucka); Szwajcarii – University of Fribourg (Peter Belser), University of Geneva (Andreas Hauser), University of Basel (Erich Thaler), University of Bern (Hans-Ulrich Güdel); Hiszpanii – Universitat de Zaragoza (Fernando Palacio Parada), Universitat de Valencia (Eugenio Coronado Miralles); Wielkiej Brytanii – University of Manchester (Richard Eric Parry Winpenny); Portugalii – Instituto Tecnológico e Nuclear (Manuel Jose Duarte Leite De Almeida), i z Holandii – Universiteit Leiden (Jacob Brouwer). W imieniu dwóch ośrodków rumuńskich – University Alexandru Ioan Cuza of Iasi i University of Bucharest, traktat podpisał koordynator Dante Gatteschi.

Na siedzibę nowo utworzonego Euro-

Podpisanie przez koordynatora programu MAGMANet prof. Dante Gatteschi traktatu o utworzeniu Europejskiego Instytutu Molekularnego Magnetyzmu

Podpisanie przez prof. Jerzego Mrozińskiego i prof. Manuela Almeide (Portugalia) traktatu o utworzeniu EIMM

pean Institute of Molecular Magnetism wybrano drogą głosowania Florencję. Ustalono również skład i zakres obowiązków członków zarządu. Przewodniczącym EIMM został Dante Gatteschi, funkcję dyrektora naukowego pełni Eugenio Coronado Miralles. Dyrektorem do spraw szkoleń i edukacji został Richard Winpenny, a dyrektorem ds. finansów Fernando Palacio. Zarząd wspierany jest także przez dyrektora zarządzającego w osobie Andrei Caneschi i dyrektora ds. komunikacji Mariusa Andruha. Europejski Instytut będący instytucją non-profit jest nastawiony głównie na

współpracę z przedstawicielami grupy przemysłowej w zakresie wdrażania nowych technologii do procesów produkcyjnych. Współpraca ta ma mieć na celu generowanie funduszy przeznaczonych na prowadzenie nowatorskich prac badawczych w instytucjach partnerskich. Instytut, jak zapisano w jego statucie, ma z założenia działać przez kolejnych 10 lat, lecz o jego faktycznym okresie działania decydować będzie kworum w toku głosowania nad koniecznością przedłużenia bądź skrócenia okresu trwania EIMM.

Monika Nahorska

Stypendia dla młodych uczonych

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej wyłoniła laureatów szesnastej edycji programu stypendialnego START.

Spośród 843 kandydatów wybrano 118 najzdolniejszych młodych naukowców, którzy otrzymają od FNP roczne stypendium w wysokości 24 tys. zł.

Z Uniwersytetu Wrocławskiego laureatami tego programu zostali dr Łukasz Błaszczak i mgr Piotr Sorokowski. Program jest skierowany do młodych, stojących u progu kariery badaczy, którzy już mogą wykazać się sukcesami w swojej dziedzinie nauki. Stypendia stanowią dowód uznania dla dotychczasowych osiągnięć naukowych młodych uczonych i są dla nich zachętą do dalszego rozwoju przez umożliwienie im pełnego poświęcenia się pracy badawczej. Uroczystość wręczenia dyplomów tegorocznym laureatom odbędzie się 26 kwietnia na Zamku Królewskim w Warszawie. Przedłużenie stypendiów krajowych otrzymali ubiegłorocznymi laureaci: mgr Dorota Klimek-Jankowska, językoznawstwo; dr Anna Krystek, matematyka, i mgr Tomasz Niedzielski, geografia.

Dr Łukasz Błaszczak jest absolwentem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Zaraz po ukończonych studiach rozpoczął aplikację radcowską, którą ukończył w 2005 r., zdając egzamin radcowski. Rozprawę doktorską pt. „Pozycja handlowej spółki osobowej w procesie cywilnym” obronił 18 września 2006 r. Obecnie jest radcą prawnym wpisanym na listę radców prawnych prowadzoną przez OIRP we Wrocławiu oraz adiunktem w Zakładzie Postępowania Cywilnego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. W 2007 r. odbył kwerendę naukową w Niemczech, zbierając materiały do kolejnych opracowań naukowych.

- W swojej pracy naukowej zajmuję się zagadnieniami koncentrującymi się wokół procedury cywilnej. Należą do nich m.in. alternatywne formy rozwiązywania sporów, ze szczególnym uwzględnieniem instytucji sądownictwa polubownego, istota i charakter czynności procesowych, orzeczenia nieistniejące i relacje między postępowaniem cywilnym a innymi procedurami – mówi dr Łukasz Błaszczak. - Z mojej inicjatywy powstało czasopismo zatytułowane „ADR Arbitraż i Mediacja”, którego jestem redaktorem naczelnym. Czasopismo to jest pierwszym w Polsce kwartalnikiem poświęconym temu zagadnieniu i ma na celu rozpropagowanie wiedzy na temat

dr Łukasz Błaszczak

mediacji i sądownictwa polubownego (arbitrażu).

Dr Łukasz Błaszczak jest także arbitrem przy Sądzie Polubownym Dolnośląskiej Izby Gospodarczej. Jako pracownik naukowy brał aktywny udział w konferencjach naukowych organizowanych we Wrocławiu i w innych ośrodkach akademickich. Jest autorem opracowań monograficznych, współautorem skryptów i podręczników akademickich oraz wielu artykułów. Obecnie zbiera materiały do rozprawy habilitacyjnej, która będzie poświęcona jednej z instytucji wchodzących w zakres sądownictwa polubownego.

- Praca naukowa pochłania niemalże każdą moją wolną chwilę – dodaje stypendysta. - Poza pracą naukową lubię kino, grę w koszykówkę i podróże.

Mgr Piotr Sorokowski, absolwent psychologii; pod kierunkiem prof. Andrzeja Szmajke, który jest także promotorem jego pracy doktorskiej, obronił pracę magisterską dotyczącą agresywnego trendu ekspresji

emocjonalnej w sporcie.

Obecnie jest słuchaczem studiów doktorskich w Instytucie Psychologii i zajmuje się zagadnieniami szeroko pojętej psychologii ewolucyjnej i psychologii społecznej, w szczególności adaptacyjną rolą kanonów urody i piękna oraz ludzkimi strategiami i preferencjami w doborze płciowym. Wyniki badań laureata (współautor prof. Bogusław Pawłowski), dotyczące atrakcyjności długości nóg w aspekcie ich sygnalizacji jakości biologicznej osobnika, były szeroko dyskutowane w światowych mediach (m.in. w New Scientist i BBC).

- Większość moich badań ma charakter poznawczy. Pokazuję, iż teoria ewolucji może przyczynić się do zrozumienia i wyjaśnienia wielu zachowań człowieka – mówi Piotr Sorokowski.

Laureat jest autorem lub współautorem 12 artykułów naukowych (w tym 3 w czasopismach indeksowanych na Liście Filadelfijskiej), członkiem Human Behavior and Evolution Society, asystentem redakcji w czasopiśmie „Polish Journal of Applied Psychology”.

Ponadto Piotr Sorokowski zainicjował i koordynuje pracę międzynarodowej grupy badawczej „Cross-Culture Research Group” (40 naukowców z 27 krajów) oraz był organizatorem (wraz z mgr. Michałem Kanonowiczem), „The 1st Symposium of Pedagogy and Psychology PhD Students”. Zjazd ten odbył się w 2007 r. na Uniwersytecie Wrocławskim i był pierwszą tego typu inicjatywą w dziedzinie psychologii i pedagogiki na świecie.

Hobby laureata to podróże i sport, od 9 lat gra w sekcji siatkówki Uniwersytetu Wrocławskiego.

Kazimiera Dąbrowska

mgr Piotr Sorokowski

Mianowania, stypendia, listy gratulacyjne

Podczas uroczystego otwarcia tego posiedzenia Senatu UWr, 26 marca br. w Oratorium Marianum, nominowani na stanowisko profesora odebrali akty mianowania, a wyróżnieni nagrodami pracownicy i stypendyści Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego – listy gratulacyjne i dyplomy stypendiów.

Nominacje na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony otrzymali

- ◆ prof. Beata Baczyńska z Instytutu Filologii Romańskiej
- ◆ prof. Iwona Bartoszewicz z Instytutu Filologii Germańskiej
- ◆ prof. Grażyna Dolińska-Zygmunt z Instytutu Psychologii
- ◆ prof. Dorota Heck z Instytutu Filologii Polskiej
- ◆ prof. Janusz Bęben z Instytutu Fizyki Doświadczalnej
- ◆ prof. Włodzimierz Gromski z Katedry Teorii i Filozofii Prawa
- ◆ prof. Maciej Mróz z Instytutu Studiów Międzynarodowych
- ◆ prof. Marek Piotrowski z Instytutu Informatyki

Gratulacje za odznaczenie za współpracę polsko-niemiecką otrzymał

- ◆ prof. Leon Kieres – odznaczony 6 marca br. Federalnym Krzyżem Zasługi Pierwszej Klasy Orderu Zasługi Republiki Federalnej Niemiec

Listy gratulacyjne odebrali laureaci z UWr V edycji konkursu „Wrocławska Magnolia” organizowanego przez Prezydenta Wrocławia Rafała Dutkiewicza

- ◆ Agata Rzeszutek, autorka pracy pt. „Wpływ zanieczyszczeń powietrza na wybrane gatunki drzew we Wrocławiu”, nagrodzona w kategorii „Prace przyrodnicze”
- ◆ Iwona Miszczyk, autorka pracy pt. „Ogród Laurentiusa Scholza we Wrocławiu”, nagrodzona w kategorii „Prace społeczno-ekonomiczne”

Rektor pogratulował stypendystce Metropolity Wrocławskiego za stypendium dla najzdolniejszych studentów wrocławskich uczelni

- ◆ Oldze Czernikow, studentce bohemistyki i serbistyki na UWr

Gratulacje odebrał laureat Ogólnopolskiego Konkursu Business English Competition 2007

- ◆ Wojciech Franke, student UWr; konkurs był organizowany przez Krajowego Repre-

zentanta London Chamber of Commerce and Industry International Qualification
Dyplomy stypendiów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia w nauce na rok akademicki 2007/2008 odebrali z rąk pani prorektor ds. studentek prof. Teresy Łoś-Nowak

- Anna Szlachcic – biotechnologia, II r. (2 st.)
- Maciej Wiktor – biotechnologia, II r. (2 st.)
- Łukasz Jarek – chemia, V r.
- Mariusz Jarek – chemia, V r.
- Filip Ulatowski – chemia, IV r.
- Joanna Banachowicz – filologia germańska, II r. (2 st.)
- Andrzej Bernardyn – filologia polska, III r.
- Jakub Bogucki – dziennikarstwo i komunikacja społeczna, III r.
- Honorata Gąsior – filologia niderlandzka, IV r.
- Małgorzata Januszewicz – filologia polska, V r.
- Dorota Kaczmarek – filologia niderlandzka, V r.
- Sebastian Sadowski – filologia niderlandzka, III r.
- Marta Sznajder – MISH, III r. (W. Filologiczny)
- Anna Wojczyńska – filologia polska, V r.
- Anna Żamejć – dziennikarstwo i komunikacja społeczna, II r. (2 st.)
- Grzegorz Grzela – fizyka, V r.
- Kamil Duszenko – matematyka, IV r.
- Jan Otop – matematyka, V r.
- Marcin Preisner – matematyka, V r.
- Anna Fober – MISH, III r. (WNHiP)
- Grzegorz Joachimiak – muzykologia, I r. (2 st.)
- Paweł Krzaczkowski – muzykologia, II r.
- Jacek Małczyński – MISH, IV r. (W.N.H.i.P.)
- Piotr Maroń – kulturoznawstwo, IV r.
- Tadeusz Mincer – kulturoznawstwo, III r.
- Agnieszka Tiutiunik – kulturoznawstwo, V r.
- Krzysztof Wojewodzik – MISH, II r. (WNHiP)
- Marcin Diakowski – archeologia, V r.
- Marcin Drabek – kulturoznawstwo, V r.
- Anna Drajer – pedagogika, IV r.
- Kamil Dworaczek – historia, IV r.
- Agnieszka Dziemianowicz – pedagogika, V r.
- Jadwiga Górka – historia, V r.
- Dorota Grygiel – historia, V r.
- Marta Hold – pedagogika, IV r.
- Magdalena Janocha – pedagogika, V r.
- Jacek Jędrysiak – historia, IV r.
- Ewa Jurczyk – pedagogika, V r.
- Marta Klimowicz – etnologia, II r. (2 st.)
- Kamila Koczeń – pedagogika, IV r.
- Małgorzata Król – psychologia, V r.
- Alina Łysak – kulturoznawstwo, IV r.
- Katarzyna Świątkowska – pedagogika, IV r.
- Krzysztof Widziński – historia, IV r.
- Sławomir Wieczorek – muzykologia, III r.
- Alicja Jachimowicz – geologia, I r. (2 st.)
- Łukasz Andrzejewski – filozofia, III r.
- Bartosz Arabik – stosunki międzynarodowe, IV r.
- Paulina Binińska – stosunki międzynarodowe, I r. (2 st.)

- Paulina Burzyńska – stosunki międzynarodowe, III r.
 - Karolina Charewicz – filozofia, III r.
 - Ewelina Godlewska – stosunki międzynarodowe, II r. (2 st.)
 - Maciej Jarecki – stosunki międzynarodowe, IV r.
 - Piotr Kaznowski – stosunki międzynarodowe, V r.
 - Katarzyna Liszka – filozofia, III r.
 - Marek Michalak – stosunki międzynarodowe, V r.
 - Sonia Mielnikiewicz – filozofia, V r.
 - Jakub Nalichowski – politologia, V r.
 - Magdalena Pancewicz-Puchalska – filozofia, III r.
 - Ilona Phan – stosunki międzynarodowe, V r.
 - Sebastian Pięta – stosunki międzynarodowe, V r.
 - Joanna Przemysłańska – stosunki międzynarodowe, V r.
 - Danuta Rydlewska – stosunki międzynarodowe, IV r.
 - Małgorzata Seńków – stosunki międzynarodowe, V r.
 - Agnieszka Skarul – stosunki międzynarodowe, II r. (2 st.)
 - Marek Sorgowicki – stosunki międzynarodowe, V r.
 - Łukasz Strępek – stosunki międzynarodowe, V r.
 - Dariusz Sypeń – stosunki międzynarodowe, V r.
 - Karol Szulc – Stosunki międzynarodowe, V r.
 - Daniel Uszycki – stosunki międzynarodowe, III r.
 - Dorota Wiśniewska – MISH, III r. (WNS)
 - Agata Żmijewska – stosunki międzynarodowe, III r.
 - Łukasz Goździaszek – administracja, IV r.
 - Zuzanna Karaś – prawo, V r.
 - Krzysztof Kawiński – ekonomia, I r. (2 st.)
 - Alicja Kuropatwa – ekonomia, I r. (2 st.)
 - Marta Pietrowska – administracja, I r. (2 st.)
 - Joanna Smereka – prawo, IV r.
 - Anna Zalesińska – prawo, V r.
- Stypendyści Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wyróżnieni za wybitne osiągnięcia sportowe na rok akademicki 2007/2008**
- Natalia Brudniak – stosunki międzynarodowe, II r.
 - Filip Królikowski – prawo, III r.
 - Aleksandra Maciejewska – etnologia, II r.
 - Hanna Mergies – filologia niderlandzka, I r. (2 st.)
- Rektor pogratulował wszystkim mianowanym i wyróżnionym i zaprosił na tradycyjną lampkę wina.

(kad)

University of Massachusetts gospodarzem konferencji o Wrocławiu

11 kwietnia 2008 roku na University of Massachusetts w Amherst zorganizowano konferencję naukową zatytułowaną „Wrocław/Breslau: Polacy, Niemcy, Żydzi i ich miasto”. Sześciu uczonych z Niemiec, Polski, Kanady i USA, znawców przedmiotu, dyskutowało o historii i kulturze Wrocławia w XIX i XX wieku oraz świadomości jego mieszkańców. Konferencja odbyła się w audytorium National Yiddish Book Center. Jej organizatorami byli: dr Jonathan Skolnik, profesor germanistyki, judaistyki i historii Bliskiego Wschodu na University of Massachusetts, oraz prof. Jakub Tyszkiewicz, historyk z Uniwersytetu Wrocławskiego, obecnie także wykładający gościnnie na uczelni w Amherst.

Miłą niespodzianką dla licznie zebranych uczestników konferencji było powitanie (w krótkim nagraniu video) obradujących przez prezydenta Wrocławia, dr. Rafała Dutkiewicza oraz rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. Leszka Pacholskiego. Uczestnicy spotkania przedstawili różnorodne spojrzenia na Wrocław w różnych okresach historycznych. Jako pierwszy głos zabrał prof. Till van Rahden z Université de Montréal, autor książki poświęconej wrocławskim Żydom w XIX wieku, który przedstawił skomplikowane losy Johannesgymnasium w latach 1865–1914. Prof. Deborah Ascher z Washington State University, specjalistka w dziedzinie historii architektury niemieckiej i autorka publikacji o wrocławskim modernizmie w okre-

sie Republiki Weimarskiej, przedstawiła bogaty świat sztuki we Wrocławiu międzywojennym. Niezwykle interesującym głosem w dyskusji było wystąpienie prof. Abraham Ashera, mieszkającego do 1939 r. we Wrocławiu. Nawiązując do osobistych i rodzinnych doświadczeń, przedstawił losy społeczności żydowskiej w mieście w okresie nazistowskim, pokazując zanik liberalnego etosu wśród niemieckojęzycznej elity w latach 30., kiedy to przeważająca liczba Niemców w Breslau zagłosowała na narodowych socjalistów. Trzy ostatnie referaty nawiązywały do historii powojennego Wrocławia. Prof. Gregor Thum, honorowy Ambasador Wrocławia, opowiedział o złożonym procesie wysiedlania Niemców po wojnie i intensywnej polonizacji miasta, mającej nadać mu monoetniczny charakter. Wpływ antysemityzmu w Pol-

Prof. Robert Rothstein wita uczestników konferencji

Wrocław/Breslau

Poles, Germans, Jews, and their City

April 11, 2008
The National Yiddish Book Center
Amherst, MA

Organizers:
Dr. Jonathan Skolnik (UMass Amherst)
jskolnik@german.umass.edu
Prof. Jakub Tyszkiewicz (U of Wrocław)
jatsysz@wp.pl

The National Yiddish Book Center (<http://www.yiddishbookcenter.org>) (tel. 413-256-4900) is located on the campus of Hampshire College in Amherst, MA

Driving directions from points south: Route 91 North to Exit 19 (Northampton/Amherst). At the end of the exit ramp, take a right onto Route 9 East. Pass over the Calvin Coolidge Bridge. Before the Getty Station, take a right. At the stop sign, make a right onto Route 47. After 1.8 miles, take a left onto Bay Road toward Hampshire College/South Amherst. Continue another 2.5 miles and turn left at the Bay Road entrance of Hampshire College. The Eric Carle Museum will be on your right. Turn right at the intersection. The Center is the second parking lot on your right.

Itinerary

<p>9:30 Welcome: Prof. Robert A. Rothstein (University of Massachusetts Amherst)</p> <p>9:45 Prof. Till van Rahden (Université de Montréal) "Plurination and the Limits of Tolerance: the Breslau Johannesgymnasium, 1865-1914"</p> <p>11:00 Prof. Deborah Ascher Barnstone (Washington State University) "Another Modernism: the Art World of Interwar Breslau"</p> <p>12:00 Prof. Abraham Ascher (City University of New York, Graduate Center) "A Community under Siege: the Jews of Breslau under Nazism"</p> <p>1:00 Lunch (a light lunch will be provided for conference attendees)</p> <p>2:00 Prof. Gregor Thum (University of Pittsburgh) "Cutting Connections: the Creation of the Mono-ethnic City after 1945"</p> <p>3:00 Prof. Karen Auerbach (Virginia Tech University) "Emigration, Repatriation, Anti-Semitism: Polish Jewish Life in Wrocław, 1956-1960"</p> <p>4:00 Prof. Jakub Tyszkiewicz (University of Wrocław) "The Consciousness of Multi-ethnic Wrocław in Post-1989 Polish Discourse"</p>	<p>This conference has been made possible with generous support from:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amesbury Endowment for Polish Language, Literature and Culture (UMass Amherst) • Department of Judaic and Near East Studies, UMass Amherst • German and Scandinavian Studies Program, UMass Amherst • University of Massachusetts Amherst Graduate School • Max Kade Foundation, Inc. • Department of History, Amherst College • Program in Jewish Studies, Hampshire College • Jewish Studies Program, Smith College • Five College Lecture Fund
---	---

Dr. Jonathan Skolnik otwiera obrady konferencji w Amherst

sce i Związku Radzieckim w latach 40. i 50. na tożsamość wrocławskich Żydów ocalałych z Holocaustu ukazała Karen Auerbach (Virginia Tech). Ostatni głos w konferencji należał do profesora Uniwersytetu Wrocławskiego, Jakuba Tyszkiewicza, który przedstawił zmiany w świadomości polskich mieszkańców Wrocławia wobec wielokulturowej przeszłości miasta po 1989 roku, na szerszym tle powojennych dziejów miasta.

Małgorzata Markoff, Pittsburg

W czasie przemówienia JM Rektora. Od lewej: Jakub Tyszkiewicz, Gregor Thum, Deborah Ascher-Barnstone i Till van Rahden

MAŁGORZATA MARKOFF

Wrocław – the meeting place

Stolica Dolnego Śląska, nazwana przez Normana Daviesa "kwiatem Europy", przyciąga nie tylko rzesze turystów, ale także budzi coraz większe zainteresowanie zagranicznych historyków.

Zróznicowanie kulturowe, fascynująca historia Wrocławia oraz jego multietniczne dziedzictwo były tematem konferencji naukowej: "Wrocław/Breslau: Polacy, Niemcy, Żydzi i ich miasto", która odbyła się 11 kwietnia na University of Massachusetts w Amherst. Jej organizatorzy: profesor Jonathan Skolnik z Wydziału Germanistyki i profesor Jakub Tyszkiewicz, historyk z Uniwersytetu Wrocławskiego, zaprosili do dyskusji uczonych z USA, Niemiec i Kanady.

Konferencja, która odbyła się w imponującym National Yiddish Book Center, była możliwa dzięki ogromnemu wsparciu ze strony prof. Sary Lennox z Wydziału Germanistyki i prof. Roberta Rothsteina z Wydziału Literatury i Języka Polskiego. Liczne zgromadzoną, nie tylko akademicką publiczność (większość osób była co najmniej raz we Wrocławiu!) powitał prof. Rothstein, żartując, że muzycznym motywem konferencji powinna być *Uwertura Akademicka* (której częścią jest *Gaudeamus igitur*) Johannes Brahmsa z 1880 r., skomponowana w podziękowaniu za doktorat honoris causa otrzymany na Uniwersytecie Wrocławskim. Miłą niespodzianką były podrozwienia (w formie krótkiego nagrania wideo) przesłane przez prezydenta miasta dr. Rafała Dutkiewicza i rektora Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Leszka Pacholskiego.

TILL VAN RAHDEN z Université de Montréal, autor książki poświęconej wrocławskim Żydom w XIX wieku, zabrał głos jako pierwszy. Jego referat nosił tytuł *Pluralizm i granice tolerancji: Johannesgymnasium 1865-1914*. W połowie XIX w. we Wrocławiu wybudowano kilka nowych szkół średnich, ale przyśpadek Johannesgymnasium był szczególny. Liberalne władze miasta postanowiły stworzyć szkołę, w której zarówno uczniowie, jak i nauczyciele: protestanci, katolicy i żydzi miałyby takie same prawa i przywileje, a wszystkie trzy wyznania traktowane by równo. Idea ta nie spodobała się jednak ani władzom pruskim, ani licznym katolikom. Spory trwały kilka lat, podczas gdy wybudowane za ogromne pieniądze gimnazjum stało puste. Van Rahden zacytował katolicką gazetę *Breslauer Hausblätter*, która ostrzegła: "Żydowskie i antychrześcijańskie elementy zaczną uzurpować sobie prawo do nauczycielskich posad, aby zatrzymać młode umysły magicznym wywarem postępu".

Dopiero w 1869 r. pruski sejm zaakceptował *Johanneum*, które otwarto trzy lata później. Spośród trzynastu nauczycieli dwóch było pochodzenia żydowskiego.

Wrocławskie gimnazjum było szkołą wyjątkową, gdyż promowano w nim ideę moralności uniwersalnej, ani szczególnie chrześcijań-

skiej, ani żydowskiej, lecz po prostu "ludzkiej". W dyskusji poprowadzonej przez prof. Lois Dubin ze Smith College van Rahden dodał, że po 20 latach *Johanneum* – publiczna szkoła tylko dla chłopców – stało się najbardziej ekskluzywną szkołą we Wrocławiu.

NIECO INNĄ TEMATYKĘ poruszyła Deborah Ascher-Barnstone z Washington State University w wykładzie *Inny modernizm – świat sztuki we Wrocławiu międzywojennym*. Specjalistka w dziedzinie historii architektury niemieckiej i autorka publikacji o sztuce wrocławskiej w okresie Republiki Weimarskiej podkreśliła, iż w międzywojennym Wrocławiu mieszkali artyści, architekci i kolekcjonerzy zwolennicy modernizmu, ale nie awangardy. Wrocław przyciągał współczesnych twórców, którzy cenili wolność artystyczną. Już w 1918 r. działało we Wrocławiu co najmniej 20 stowarzyszeń architektonicznych i artystycznych. W roku 1920 Towarzystwo Artystów Śląskich zorganizowało ogromną wystawę impresjonistów.

Prof. Ascher-Barnstone wspominała też o roli wrocławskiego Muzeum Sztuk Pięknych z bogatą kolekcją arcydzieł niemieckich, od średniowiecza po czasy współczesne, i rosnącym prestiżu Państwowej Akademii Sztuki. Druga część wykładu poświęcona była działalności wrocławskich architektów: Adolfa Radinga i Hansa Scharouna oraz wywodzących się z grupy Bauhaus: Oskara Schlemmera i Georga Mucche. Budynek w stylu Neues Bauen, pokłosie wystawy "Mieszkanie i miejsce pracy", zorganizowanej w 1929 r. we Wrocławiu, zaprojektowane m.in. przez Radinga i Scharouna, do dziś oglądać można w tym mieście. Proste, funkcjonalne i racjonalnie zaplanowane konstrukcje ze szkła, tynku i stali były odpowiedzią na dramatyczny kryzys mieszkaniowy po pierwszej wojnie światowej.

Pod koniec wystąpienia prof. Ascher-Barnstone opisała świat wrocławskich kolekcjonerów sztuki, z których 90 proc. stanowili zamężni Żydzi. Dla przykładu – Carl Sachs zgromadził m.in. dzieła Muncha, Whistlera, Renoira, Picassa, Matisse'a i Liebermanna, jednak w 1932 r. przekazał znaczną część zbiorów na rzecz Muzeum Sztuk Pięknych i na zawsze opuścił Niemcy. Z kolei przemysłowiec Max Silberberg był posiadaczem największej kolekcji prac impresjonistów w całym kraju: van Gogha, Matisse'a, Milleta i Cézanne'a. W 1935 r. jego kolekcja została sprzedana na tzw. aukcji żydowskiej w Berlinie.

Uczestnicy konferencji ciepło powitali prof. Abrahama Aschera, historyka dziejów Rosji początków XX w., urodzonego w 1928 roku we Wrocławiu. Ostatnio Ascher wydał książkę *Spółczesność w stanie*

oblężenia: wrocławscy Żydzi w okresie nazizmu i temu zagadnieniu poświęcił swoje wystąpienie. W latach 20. żyło we Wrocławiu ok. 23 tysięcy Żydów – była to trzecia co do wielkości społeczność żydowska w Niemczech. Po dojściu Hitlera do władzy większość wrocławskich Żydów była przekonana, że nazizm nie potrwa długo, gdyż jest ruchem zbyt fanatycznym i irracjonalnym.

Prof. Ascher wyjaśnił, że to właśnie w XIX-wiecznym Wrocławiu narodziły się dwa odłamy judaizmu: konserwatywny i reformowany. Wysokim prestiżem cieszyli się żydowscy lekarze i adwokaci, z Wrocławia pochodziło 4 laureatów Nagrody Nobla w naukach ścisłych. Żydzi byli niemal całkowicie zintegrowani ze społeczeństwem wrocławskim, choć pewne stanowiska, np. w armii lub rządzie, nadal były niedostępne. Od 1887 do 1933 r. trzech Żydów piastowało funkcję przewodniczącego Rady Miejskiej.

Ascher dodał jednak, że w latach 30. Hitler cieszył się we Wrocławiu wyjątkową popularnością, a w wyborach ponad 43 proc. mieszkańców głosowało na nazistów. Początkowo większość Żydów nie przyjmowała do wiadomości nazistowskich oświadczeń, że nie są "prawdziwymi Niemcami". Ascher stwierdził, iż wraz z pogarszającą się sytuacją polityczno-ekonomiczną Żydzi zaczęli wykazywać się większą religijnością, tworzyli organizacje charytatywne mające na celu pomoc najuboższym członkom społeczności, organizowali naukę dla uczniów wyrzuconych z niemieckich szkół, przygotowywali imprezy teatralne, muzyczne i filmowe, kiedy żydowscy artyści nie mogli znaleźć zatrudnienia.

TRZY OSTATNIE referaty nawiązywały do historii powojennego Wrocławia. Prof. Gregor Thum, ambasador Wrocławia i autor wielokrotnie nagradzanej książki *Obce miasto. Rok 1945* opowiedział o złożonym procesie wysiedlenia Niemców po wojnie i intensywniej polonizacji miasta. W wykładzie zatytułowanym *Przerwane więzy: tworzenie monoetnicznego miasta po roku 1945* przedstawił bolesne losy Polaków i Niemców, który przez 2 la-

ta mieszkali razem w doszczętnie zniszczonym Wrocławiu. Niemieccy robotnicy pracowali przy odgruzowywaniu i odbudowie, a skuteczna działalność poczty zależała od... niemieckich listonoszy, którzy w przeciwnieństwie do napływającej ludności doskonale znali wszystkie ulice. Kiedy w 1948 roku przesiedlenia dobiegły końca, władze przystąpiły do akcji zacierania wszelkich niemieckich śladów w miejscach publicznych. Prof. Thum zaprezentował kilka fotografii ukazujących wrocławskie budynki, z których całkowicie usunięto niemieckie nazwy. Dodał, że cegła ze zburzonych wrocławskich domów przeznaczona była na odbudowę Warszawy. Tymczasem w mieście osiedlali się Polacy wysiedleni z Kresów, mieszkańcy innych polskich miast, chłopcy, wybitni uczeni, m.in. Hugo Steinhaus i Ludwik Hirsfeld oraz Żydzi, z których część przeżyła wojnę w Związku Radzieckim.

Tysiąc lat jednak nowi mieszkańcy miasta mieli poczucie tymczasowości i niepełności. Dopiero po roku 1989 nastąpiły próby zjednoczenia polskich, niemieckich i żydowskich wrocławian. Doszło do otwartej debaty na temat przeszłości miasta.

POWOJENNYMI LOSAMI wrocławskich Żydów zajęła się dr Karen Auerbach z Brandeis University. Tematem jej wystąpienia była *Emigracja, repatriacja, antysemityzm: życie polskich Żydów we Wrocławiu w latach 1956-60*. Dr Auerbach nadmieniła, że po roku 1946 ok. 50 proc. Żydów mieszkało na Dolnym Śląsku. W połowie lat 50. jidysz w żydowskich szkołach zastąpiony został językiem polskim. Żydzi zaczęli być zwalniani ze stanowisk administracyjnych, dochodziło do antysemickich incydentów. Wiele osób złożyło podania o emigrację.

Konferencję zakończył prof. Jakub Tyszkiewicz referatem *Świadomość multietniczności Wrocławia w*

polskim dyskursie po 1989 roku. Prelegent przedstawił zmiany w świadomości polskich mieszkańców Wrocławia wobec wielokulturowej przeszłości miasta, które zaczęły się po roku 1989. Podkreślił, iż proces ten był wynikiem przemian demokratycznych w Polsce. Po 1989 roku wrocławskie społeczeństwo było gotowe nie tylko do zaakceptowania wielokulturowego dziedzictwa miasta, ale zaczęło się z nim utożsamiać. Świadomości tego dziedzictwa widać nie tylko w licznych naukowych pracach historycznych, ale także w postawie wrocławian,

którzy m.in. masowo poparli działania na rzecz zwrotu do lokalnych muzeów niemieckich eksponatów (znajdujących się w Warszawie) podczas akcji "Odziedziczenie, co nasze" oraz podejmowali wysiłki na rzecz ochrony cennych zabytków w czasie tragicznej powodzi w 1997 roku. Dr Tyszkiewicz tłumaczył przyczyny tego fenomenu, zwracając uwagę na swoisty tygiel kulturowy, powstały we Wrocławiu po II wojnie światowej, w wyniku

napływu Polaków z różnych stron kraju, zwłaszcza z Buga, a także z zagranicy – z miejsc, do których nie było już powrotu. Nowe pokolenia Polaków urodzonych we Wrocławiu nie traktowały zatem ponowniejszej aglomeracji jako "obcego miasta", ale szybko zaakceptowały jego przeszłość jako własną "małą ojczyznę".

Podsumowując konferencję, prof. Jonathan Skolnik powiedział: "University of Massachusetts w Amherst jest zaszczycony, że mógł sponzorować to interesujące spotkanie naukowe. Cieszę się, że przedstawiło tak różnorodne spojrzenia na Wrocław w różnych okresach historycznych". A prof. Tyszkiewicz dodał: "Nie spodziewałem się tak dużego zainteresowania tematyką wrocławską. Wiele osób wyraziło chęć uczestnictwa w kolejnej konferencji, która planowana jest we Wrocławiu w 2010 r." □

W międzywojennym Wrocławiu mieszkali artyści, architekci i kolekcjonerzy zwolennicy modernizmu, ale nie awangardy.

Prof. Jakub Tyszkiewicz, historyk z Uniwersytetu Wrocławskiego, i prof. Sara Lennox z Wydziału Germanistyki na University of Massachusetts w Amherst – organizatorzy konferencji o Wrocławiu

Międzynarodowy Zjazd Geologów

Coroczna konferencja pod nazwą Eurogranit odbywa się w kolejnych krajach, w których intensywnie są badane różnymi metodami masywy granitowe. Konferencje te są okazją do spotkania się naukowców z różnych stron świata, wymiany myśli, a przede wszystkim dają silny impuls do nowoczesnych inicjatyw. Konferencja jest też otwarta dla nowych kandydatów, którzy chcą podjąć trud dociekań naukowych.

Eurogranit 2006 odbył się w Alpach. W 2008 r. planowany jest na Korsyce. W 2007 r. z inicjatywy doc. Janiny Wiszniewskiej z Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie odbył się w naszym kraju. Z tej okazji wydano w języku angielskim piękną monografię o granitach Polski oraz odrębnie przewodnik wycieczkowy. Redaktorami byli doc. Wiszniewska i prof. Andrzej Kozłowski z Uniwersytetu Warszawskiego. Na naszej konferencji spotkali się czołowi znawcy granitów z 15 krajów, nie tylko europejskich, lecz także Japonii, USA i Australii.

Przypomnijmy, że tematyka zjazdu, który odbył się w dniach 1–6 września 2007 r. we Wrocławiu, Sudetach i Tatrach, obejmowała granity Polski północno-wschodniej, ukryte w głębokim podłożu i dostępne jedynie za pomocą wierceń, następnie granity Dolnego Śląska oraz granity Tatr.

Zjazd otworzył w Auli Leopoldyńskiej UW r. dziekan prof. Stanisław Staško oraz nestor petrografów wrocławskich prof. Alfred Majerowicz. Następnie w sali im. prof. Rzewuskiego doc. Janina Wiszniewska wygłosiła referat o prekambryjskich granitoidach Polski północno-wschodniej, a dr hab. Paweł Aleksandrowski zaznajomił uczestników z problematyką Sudetów. Po zwiedzeniu Muzeum Geologicznego, gdzie gości podejmowała dr Antonina Pacholska i dr Bolesław Wajsprych, obejrzeniu prób skalnych z wierceń z Polski północno-wschodniej i wysłuchaniu referatu dr. Dawida Białka o Górach Izerskich udaliśmy się w teren.

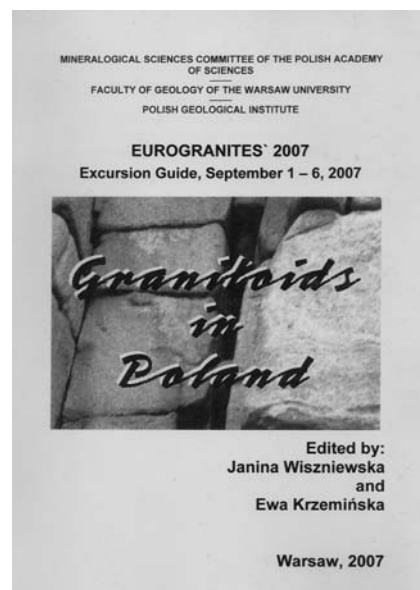
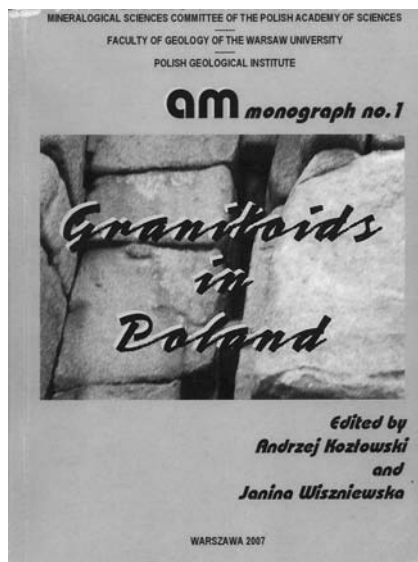
Pierwszy punkt obserwacji stanowił kamieniołom granitów typu „I” w Koźmicach koło Niemczy. Następnie w Karkonoszach pokazano nam chodniki po

eksploatacji uranu.

Przy skałkach okolic Janowic Wielkich dyskutowaliśmy o pulsacyjnym wzroście masywu granitowego. Na stokach góry Mrowica ożywioną dyskusję wzbudziła relacja między bochenkowatego kształtu ciemnymi utworami, tzw. enklawami, tkwiącymi w granicie, a geometrią wielkiego leja o kilkukilometrowej średnicy, którym dopływała magma z głębi. Trzeba zaznaczyć, że oryginalną metodę wyznaczania dawnych strumieni magmowych wypracowano w Karkonoszach w latach 1960–1970. Tamże, w pięknym miejscu widokowym prof. Piotr Migoń omówił ukształtowanie powierzchni Karkonoszy. Koło Kowar oglądaliśmy oznaki zmian cech reologicznych w żyłach aplitowych, w skałce zaś u ujścia potoku Czarnej Płuczki interesujące zjawisko bifurkacji pasm biotytowych, wskazujące na zmiany w mechanizmie płynięcia dawnej magmy. Dzień wycieczkowy zakończono w kamieniołomie Szklarska Poręba Huta, gdzie dr Stanisław Mikulski zreferował metaloność Karkonoszy.

Następnego dnia, w masywie Strzegomia dr Justyna Domańska-Siuda pokazała w kamieniołomie efekty mieszania się dwu magm, ciemnej i jasnej, a dr Krzysztof Turniak omówił wyniki datowań masywów granitowych metodami radiometrycznymi.

W Strzelinie, mimo ulewnej deszczu, dr Justyna Ciesielczuk spokojnie i wyczerpująco omówiła aktywność hydrotermalną w tamtejszym granicie. Podziwiałem niewzruszoną postawę prof. Shunso Ishihary, szefa służby geologicznej Japonii, który bez parasola,

w przemoczonej koszuli wystąpił referatu.

Dalsza trasa wycieczek prowadziła przez Kraków, z referatem o kamieniach w budownictwie tego miasta, oraz przez Wieliczkę, ze zwiedzaniem słynnej kopalni soli, której szefem w średniowieczu był jeden z Medyceuszów.

Tatry nie były dla nas łaskawe. Pogoda się załamała i spadł śnieg. Mimo to udaliśmy się w rejon Morskiego Oka, gdzie współpracownicy dr Aleksandry Gawędy (Uniwersytet Śląski) i ona sama zaznajomili nas z petrologiczną problematyką granitów Tatr. Dr hab. Edyta Jurewicz wyczerpująco scharakteryzowała zaś kolejne stadia ewolucji jądra granitowego Tatr.

W opinii uczestników zagranicznych, a specjalnie według prof. Huberta Bonina z Sorbony, który jest szefem – koordynatorem kolejnych konferencji „Eurogranit”, nasza impreza należy do najbardziej udanych.

Michał Paweł Mierzejewski

Sprostowanie

Autorka artykułu pt. „Informacja w świecie cyfrowym” (PU 3/2008) przeprosza Czytelników za pomyłkę w nazwisku jednego z prelegentów opisanej konferencji bibliotekarzy. Poprawnie nazwisko powinno brzmieć: prof. Tomasz Goban-Klas.

(red.)

Nowe książki CSNiE

28 marca 2008 r. odbyła się w Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta Uniwersytetu Wrocławskiego promocja książek dr. Dariusza Wojtaszyna pt. **„Obraz Polski i Polaków w prasie i literaturze NRD w okresie powstania Solidarności i stanu wojennego oraz dr. Rudolfa Urbana pt. „Der Patron” Günter Särchens Leben und Arbeit für die Deutsch-polnische Versöhnung.**

Spotkanie moderował prof. Marek Zybur, kierownik Katedry Germanistyki Centrum W. Brandta. Już na wstępie nawiązał do faktu „rozhistoryzowania” współczesnej Europy – coraz widoczniejszej prezencji kwestii historycznych w publicznej dyskusji. Jednocześnie zwrócił uwagę, że w tematyce polsko-niemieckiej istnieje na kartach polskiej historiografii wiele białych plam – szczególnie w obszarze historii NRD oraz kontaktów PRL z NRD. Świadczy o tym choćby fakt, iż za czasów PRL nie powstało kompleksowe polskie opracowanie historii NRD. Prezentowane podczas spotkania książ-

ki były poświęcone właśnie owym mało dotychczas badanym obszarom w historii stosunków polsko-niemieckich. Po krótkiej ich prezentacji przez autorów odbyła się ożywiona dyskusja z udziałem zgromadzonych naukowców i dziennikarzy.

Dr Dariusz Wojtaszyn, absolwent historii na UAM w Poznaniu, obronił doktorat w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego. Od 2005 r. jest pracownikiem naukowym Centrum Willy'ego Brandta. W swojej książce zaprezentował spektrum recepcji wydarzeń w Polsce od sierpnia 1980 r. (powstanie „Solidarności”) do grudnia 1982 r. (zakończenie stanu wojennego) w prasie i literaturze NRD tamtego okresu: od początkowej próby koncentracji na „antysocjalistycznych elementach” do narastającej fali szerszenia skrajnie antypolskich stereotypów aż po towarzyszącą wprowadzeniu stanu wojennego swoistą amnezję i powrót do przedstawiania PRL jako „bratni naród”.

Duże zainteresowanie zgromadzonych wzbudziła problematyka antypolskich stereotypów. Okazało się, że takie pojęcia jak „Polnische Wirtschaft” czy „Polnischer Reichstag” były i są bardzo „pojemne” i wciąż obecne w świadomości Niemców.

Prof. Zybur zaryzykował tezę, iż dzisiejsze polsko-niemieckie problemy są pokłosiem antypolskiej kampanii lat 80. ubiegłego wieku. Dr Wojtaszyn, mimo iż wyraził w związku z tą tezą pewne wątpliwości, zwrócił uwagę na szczególne podejście do historii w NRD – kreowanie się na zwycięzców II wojny światowej oraz wypieranie się odpowiedzialności za zbrodnie wojenne, a także na pokaźną liczbę zamieszkujących NRD osób przesiedlonych, których rewizjonistyczne pojmowanie historii w dużej mierze nie było kwestionowane przez NRD-owską opinię publiczną. Wszystko to mogło się przyczynić do narastania problemów, z którymi borykamy się do dziś.

Książka dr. Urbana, absolwenta germanistyki na Uniwersytecie Opolskim i seminarium doktorskiego Centrum Willy'ego Brandta, jest przykładem nowego podejścia do pisania

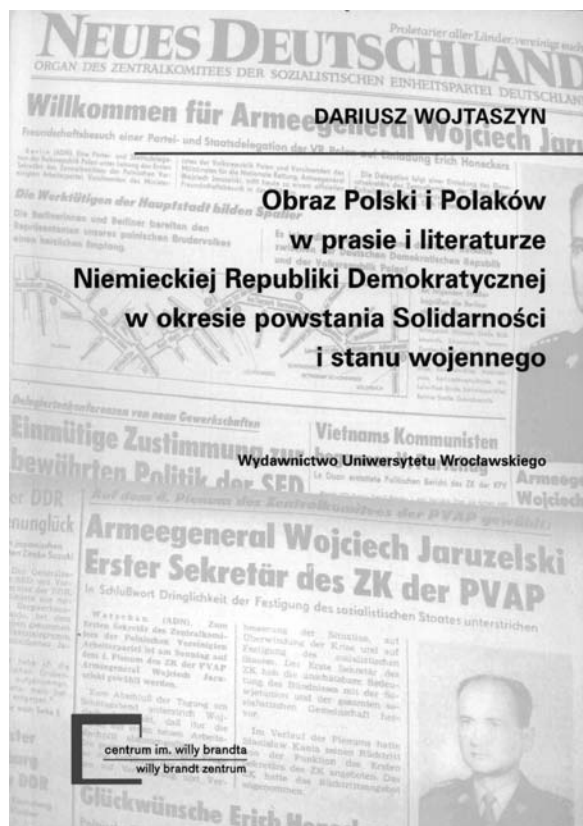
o historii – indywidualizacji, prezentowania wydarzeń historycznych z oddolnej perspektywy. Autor przedstawił postać Güntera Särchena, obywatela NRD, który niezwykle przyczynił się do budowania polsko-niemieckiego pojednania. Szczególnie zaakcentował jego praktyczne aktywności – organizację Seminariów Polskich czy publikację zeszytów informacyjnych o Polsce (w tym szczególnie zeszytu nt. „Solidarności”). W dyskusji na temat książki wziął udział m.in. prof. Kazimierz Czaplinski, znający Güntera Särchena osobiście.

Dyskutowano m.in. o roli Kościoła katolickiego w NRD w wspieraniu tamtejszej opozycji. Wsparcie to, o wiele słabsze niż w przypadku Kościoła ewangelickiego, ilustruje przykład Särchena. Jako działacz Kościoła katolickiego miał możliwość publikowania z pominięciem cenzury, jednak w późniejszym okresie jego działalności kościelni zwierzchnicy wyrażali daleko idącą dezaprobatę dla jego działań, co doprowadziło do zakończenia współpracy.

Dr Urban nawiązał do bardzo ważnego źródła informacji o NRD, jakim są archiwa Stasi. Autor m.in. stwierdził, iż z materiałów, do których dotarł, wynikało, że Stasi było o krok od przeprowadzenia zamachu na Särchena – co dowodzi, jak duże znaczenie miała jego aktywność i jak wielkie zaniepokojenie budziła u NRD-owskich urzędników.

Prof. Marek Zybur wyraził w podsumowaniu zadowolenie z faktu, iż spotkanie stanowiło kontynuację cyklu wydarzeń w Centrum Willy'ego Brandta, zmierzających do coraz lepszego poznawania nietatwej historii naszego zachodniego sąsiada

Jan Jakub Chromiec

IV Okrągły Stół polsko-ukraiński

Inicyjatywa organizacji „Okrągłych Stołów” polsko-ukraińskich została zapoczątkowana w 2005 r. przez naukowców z Instytutu Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego i naukowców z partnerskiego Instytutu Stosunków Międzynarodowych z Uniwersytetu Narodowego im. T. Szewczenki w Kijowie. Współorganizatorem wszystkich czterech przedsięwzięć naukowych była także Fundacja Europejska „Dialog”.

IV Okrągły Stół polsko-ukraiński na temat „Bilateralny wymiar współpracy polsko-ukraińskiej na szczeblu rządowym i samorządowym” odbył się we Wrocławiu 10 marca br. W pięciu panelach dyskusyjnych przez polskich i ukraińskich naukowców zostały przedstawione zagadnienia poświęcone m.in. polsko-ukraińskim stosunkom w wymiarze europejskim (prof. M. Mróz, dr A. Drzewicki, dr R. Foks, mgr M. Koczan, prof. T. Marczak, dr G. Tokarz); współpracy regionalnej i samorządowej (dr hab. W. Baluk, T. Lis-Pieńkowska, mgr S. Makowski, mgr P. Żyżyjan, mgr O. Chrebor, mgr K. Zaremba); współpracy kultural-

nej i edukacji (doc. N. Teres, dr L. Leszczenko, dr A. Umińska-Woroniecka, dr J. Dyduch); współpracy gospodarczej (dr M. Wróblewski, doc. A. Kopystyra, dr M. Sienkiewicz, mgr J. Pyka); współpracy wojskowej (prof. N. Jakowenko, doc. I. Mingazutdinow, dr A. Szumski, mgr Z. Cierpiński). Każdy panel tematyczny kończył się interesującą dyskusją. Zainteresowanie konferencją wykazali także przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego i przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Materiały IV Okrągłego Stołu zostaną opublikowane w tomie pokonferencyjnym, gdyż stanowią one aktualne i in-

teresujące źródło informacji, mogą też służyć jako materiał dydaktyczny dla kierunku „stosunki międzynarodowe”. Zorganizowanie IV Okrągłego Stołu polsko-ukraińskiego było możliwe dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, Dyrektora Instytutu Studiów Międzynarodowych, Fundacji „Krzyżowa”, Fundacji Europejskiej „Dialog”.

Kierownikiem naukowym IV Okrągłego Stołu był prof. Marian Wolański.

Łarysa Leszczenko

Siedmiu wspaniałych polskiej nauki

Znane są już nazwiska naukowców, którzy znaleźli się w rankingu „siedmiu wspaniałych polskiej nauki”, przeprowadzonym przez „Rzeczpospolitą”. Wśród wyróżnionych są takie postaci, jak prof. Aleksander Wolszczan – odkrywca pierwszego pozasłonecznego układu planetarnego, prof. Jan Antoni Lubiński, który znalazł gen związany z ryzykiem zachorowania na raka jelita grubego, czy dr Maciej Wojtkowski – konstruktor tomografu do badania siatkówki oka.

W rankingu najbardziej wyróżniających się polskich naukowców znalaz-

ło się dwóch astronomów: światowej sławy „łowca planet” prof. Aleksander Wolszczan oraz prof. Andrzej Udalski, który odkrył nieznanne globy w odległych układach planetarnych, a obecnie koncentruje się na poszukiwaniu planety pozasłonecznej podobnej do Ziemi. W dziedzinie techniki wyróżniono dr. Macieja Wojtkowskiego, pierwszego polskiego laureata Europejskiej Nagrody dla Młodego Naukowca, konstruktora prototypu nowoczesnego tomografu optycznego.

Prof. Jan Antoni Lubiński otrzymał wyróżnienie w dziedzinie onkologii – naukowiec ten zaśląnął zidentyfikowaniem genu związanego z ryzykiem zachorowania na raka jelita grubego. Za osiągnięcia na polu medycyny wyróżnienie otrzymał prof. Mariusz Z. Ratajczak, który pracuje nad zasto-

sowaniem komórek macierzystych w leczeniu. Wśród „siedmiu wspaniałych” znaleźli się także: dr Tadeusz Lesiak, fizyk, specjalista wysokich energii, oraz dr Bogdan Żurawski, archeolog badający ślady starożytnej Nubii, odkrywca m.in. wczesnochrześcijańskiej świątyni w Banganarti na terenie dzisiejszego Sudanu.

Autorzy rankingu „Rzeczpospolitej” przyznali wyróżnienia naukowcom z bardzo odległych od siebie dziedzin, zaznaczając, że ich celem nie jest porównanie dokonań, lecz raczej ich zestawienie, „które dowodzi, że mimo narzekań na stan nauki w naszym kraju, sami naukowcy nie mają się czego wstydząć”.

Iwona Borkowska
(Polska.pl)

Trochę nabroiliśmy i nam nie przeszło

O tym, jak dziennikarze nabroili i czy robią to dalej, o tym, czy „Fakt” ma wpływ na rzeczywistość, o ciasteczkowym potworze i sploteniu publicznej dyskusji, o tajemnicy sukcesu w dziennikarstwie (która, niestety, dla wielu tkwi głównie w ciężkiej i codziennej pracy) mówiła Janina Paradowska – druga na liście najbardziej wpływowych kobiet w Polsce, wybitna i utytułowana dziennikarka „Polityki”, radia TOK FM i Superstacji. Była gościem spotkania z cyklu „Ring medialny” i warsztatów dla słuchaczy Podyplomowych Studiów Dziennikarstwa i Public Relations.

Janina Paradowska ma dokładny obraz tego, jak zmieniał się sposób pisania o polityce i patrzenia na politykę – zajmuje się nią od 1989 roku. Obserwowała tak istotne wydarzenia w transformacji systemowej naszego kraju, jak obrady Okrągłego Stołu czy uchwalanie przez Sejm kontraktowy planu Leszka Balcerowicza.

Redaktor Paradowska mówiła, że początek lat 90. był najlepszym okresem dziennikarstwa politycznego. Właśnie wtedy dziennikarze najlepiej rozumieli politykę i czuli, że mają misję do wypełnienia: „przeciagnąć” społeczeństwo na stronę nowego systemu. - Ile szkód wyrządziliśmy polskiej polityce, opisując i pokazując ją tak, jak to robiliśmy i dalej robimy? – zastanawiała się podczas otwartego wykładu, który przyciągnął tłumy słuchaczy. - Myślę, że trochę nabroiliśmy i dalej broimy, choć nie wszyscy w jednakowym stopniu.

Zdaniem naszego gościa, w pierwszych latach polskiej demokracji dziennikarze traktowali politykę zbyt felietonowo i nie selekcjonowali informacji, jak należy, obecnie zaś ich podejście do tej materii jest zbyt sensacyjne.

- Liczy się taka informacja, która będzie żyła intensywnie, znajdzie się „na pasku” w TVN24 i będzie cytowana przez inne media, choć później może okazać się nieprawdziwa – uważa Janina Paradowska.

Jednym z dwóch najważniejszych wydarzeń, jakie według Paradowskiej miały wpływ na transformację dziennikarstwa politycznego w Polsce, jest afera Rywina, która bardzo zróżnicowała i podzieliła

środowisko dziennikarskie. Drugie z tych kluczowych wydarzeń to wejście na rynek dziennika „Fakt”. Zmienił on obraz polityków w społeczeństwie, przedstawiając ich jako ludzi pasożytniczych na warstwie upośledzonych ekonomicznie. „Fakt” zmienił również sposób rozmowy dziennikarza z politykami i czytelnikami. W przypadku tych pierwszych, wprowadził terror, w przypadku tych drugich – odwoływanie się do instynktów, populizmu, zawiści i ludzkich rozczarowań.

- Poprzez wprowadzenie coraz krótszych form przekazu, komentarze i analizy polityczne stały się bardzo powierzchowne, a obraz polityki mocno wypaczony – wyliczała Janina Paradowska. - Debata merytoryczna jest zepchnięta na drugi plan, ponieważ wszystko jest podporządkowane potrzebie zaistnienia w mediach i zrobienia widowiska. Polityka „stabloidyzowała się”, a politycy uwierzyli, że ten sposób komunikacji jest właściwy. W swoich przemówieniach starają się umieścić kilka chwytliwych zdań, które zmieszczą się w „setce” i będą cytowane przez wszystkie telewizje, pojawiają się w „zajawkach”. Wszystkie polityczne wydarzenia odbywają się „w rytmie TVN24”. Konferencje prasowe organizowane są wte-

dy, kiedy można je puścić na żywo w TVN24, łatwo można także zauważyć, jak posłowie czekają na zakończenie bloku reklamowego w tej stacji, aby ich wystąpienie znalazło się na antenie.

„Medialny łańcuszek” – tak nasz gość określił proces tworzenia się politycznych informacji w mediach. Dziennikarz pracuje tak, aby wydobyć od polityka informację, a jeszcze lepiej kontrowersyjną opinię, którą później komentuje w mediach kilka kolej-

nych osób. I tak od lektury porannej prasy, przez audycje radiowe, aż po wieczorne programy publicystyczne, z opinii na temat opinii i fragmentów wypowiedzi zaczyna się kreować jakieś wydarzenie – „polityczna nierzeczywistość”.

Uczestnicy spotkania pytali, czy według naszego gościa „tabloidyżacja” polityki i prasy to jedynie kreacja medialna, czy może również odpowiedź na potrzeby społeczeństwa. Redaktor Paradowska zaznaczyła, że w Polsce nie ma podziału między prasą opiniotwórczą i bulwarową, ale rolą mediów nie jest podążanie za opinią publiczną, sprowadzanie wszystkiego do karykatury i gry na najniższych ludzkich emocjach. Poziom społeczeństwa należy podnosić, nie zaś obniżać. Zaznaczyła również, że w dziennikarstwie ważna jest odpowiedzialność, a w wielu publikacjach jej brakuje.

Zapytana o opinię na temat Tomasza Lisa, powiedziała, że jest on bardzo zdolnym dziennikarzem, ale od sondażu prezydenckiego „Newsweeka” funkcjonuje na pograniczu dziennikarstwa i polityki. Wielu ludzi ma wątpliwości, do której sfery należy i to kładzie się cieniem na jego karierze. – Powinien wreszcie zdecydować – mówiła.

Dziennikarstwo obywatelskie było kolejnym tematem dyskusji. Nasz gość uważa, że ta forma, wraz z rozwojem Internetu, będzie miała coraz większe znaczenie. Jednak obecnie dziennikarstwo obywatelskie jest jeszcze trudne do sklasyfikowania – blogi polityczne, krótkie informacje i próby szerszego komentowania wydarzeń. Czy to dziś nie jest jednak bardziej hobby niż forma wywierania nacisku i wyrażania poglądów? Półtorej godziny minęło w okamgnieniu. Kiedy prowadzący spotkanie oznajmili, że niestety czas „ringowej rundy” dobiegł końca, Janina Paradowska nie kryła zdziwienia: „Już? Tak szybko?”. Dla większości uczestników było to zakończenie pasjonującego spotkania z wybitną dziennikarką, studentci specjalności dziennikarskiej wzięli jeszcze udział w warsztatach. Ożywionej dyskusji nie było wprost końca. Dzięki naszym staraniom z red. Janiną Paradowską spotkał się także JM Rektor prof. Leszek Pacholski. Tematem dyskusji były zmiany w polityce edukacyjnej i reforma nauki oraz szkolnictwa wyższego w Polsce.

Sponsorzy „Ringu medialnego” z Janiną Paradowską:
Pracownia Florystyczna Michała Cugiera,
Klub Muzyczny „Tabasco”, Wydawnictwo Muzyczne „Absonic” oraz Kancelaria Prawna.

Marta Marciniak

Giełda Kół Naukowych 2008

Jak co roku, w zabytkowych wnętrzach gmachu głównego Uniwersytetu Wrocławskiego, odbyła się Giełda Kół Naukowych. Już od rana, 28 marca, Oratorium Marianum i Aula Banacha wypełniły się stoiskami najaktywniejszych kół naukowych naszej uczelni. Impreza spotkała się z dużym zainteresowaniem ze strony studentów, pracowników naukowych, maturzystów, a nawet uczniów gimnazjów.

Tegoroczna Giełda odbyła się w marcu, a nie jak to było zazwyczaj w styczniu. Na prośbę władz rektorskich Rada Kół Naukowych zmieniła termin imprezy, aby włączyć się w akcję promocyjną Uniwersytetu Wrocławskiego i zachęcić najlepszych abiturientów do studiowania na naszej uczelni. Organizatorzy wysłali zaproszenia na Giełdę do większości liceów na Dolnym Śląsku, poprosili także koła o takie przygotowanie stoisk i prezentacji, aby były one atrakcyjne dla uczniów.

Koła doskonale zaadaptowały się do nowego profilu Giełdy. Stoiska były przygotowane z pomysłem i nierzadko dużym wysiłkiem organizacyjnym i finansowym, a osoby prezentujące działalność kół kompetentne i uprzejme. W efekcie komisja oceniająca stoiska miała niezwykle trudne zadanie, by wybrać zwycięzców. Po naradzie komisja pod przewodnictwem prof. Teresy Łoś-Nowak, prorektor ds. studenckich, oraz

KN Ochrony Środowiska – wyróżnienie

KN Wschodnich Stosunków Międzynarodowych

mgr Partycji Cichej z Działu Młodzieżowego przyznała najlepszym kołom nagrody finansowe.

Pierwsze miejsce zajęło SKN Fizyków „Migacz”. Przedstawiciele koła z niezwykłym zaangażowaniem i pasją prezentowali eksperymenty z wykorzystaniem m.in. ciekłego azotu. Członkom koła udało się przełamać istniejący w liceach stereotyp nudnej fizyki. Studenci z koła „Migacz” oprócz nagrody finansowej otrzymali statuetkę Srebrnego Łosia – przyznaną w tym roku po raz pierwszy nagrodę dla zwycięzcy Giełdy, wręczoną osobiście przez prof. Teresę Łoś-Nowak.

Drugie miejsce zajęło SKN Językoznawców. Członkowie tego koła z dużym zaangażowaniem starali się uczyć odwiedzających ich stoisko języka migowego. Odbierając nagrodę, zamigali „Giełda Kół Naukowych” i „dziękujemy”. Trzecie miejsce przypadło Kołu Naukowemu Chemików „Jeż”. Koło urzekło komisję efektownymi eksperymentami chemicznymi. Przyznano także trzy wyróżnienia. Otrzymały je koła naukowe: Historyków Wojskowości, Ochrony Środowiska oraz Mikrobiologów.

W tym roku po raz pierwszy przyznano nagrodę publiczności. W głosowaniu zwyciężyło Koło Naukowe Historyków Wojskowości, którego członkowie w mundurach z czasów drugiej wojny światowej prezentowali repliki broni palnej. Historycy Wojskowości przygotowali też fantastyczną prezentację multimedialną, którą można zobaczyć na stronie youtube.com, po wpisaniu w wyszukiwarkę „KNHW”.

Na tegorocznej Giełdzie gościli przedstawiciele kół naukowych z Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Opolskiego. Goście Rady Kół Naukowych byli pod wra-

KN Fizyków „Migacz” – I miejsce

żeniem sprawności organizacji imprezy i merytorycznego poziomu prezentowanego przez nasze koła. Wizyta studentów z Krakowa i Opola ma zapoczątkować szerszą współpracę między kołami naukowymi naszych uczelni.

Giełda okazała się także sukcesem medialnym. Relację z imprezy przeprowadziło Radio Luz, Radio Wrocław, portale internetowe e-Lama i dlaStudenta.pl, ukazały się artykuły w „Gazecie Wyborczej” i „Gazecie Wrocławskiej”. Giełda Kół Naukowych była także tematem dnia w Telewizji Dolnośląskiej TeDe.

Maciej Jarecki
Przewodniczący Rady Kół Naukowych

Wielofunkcyjny mur filozoficzny

Z prof. Adamem Chmielewskim rozmawia Anna Pitner.

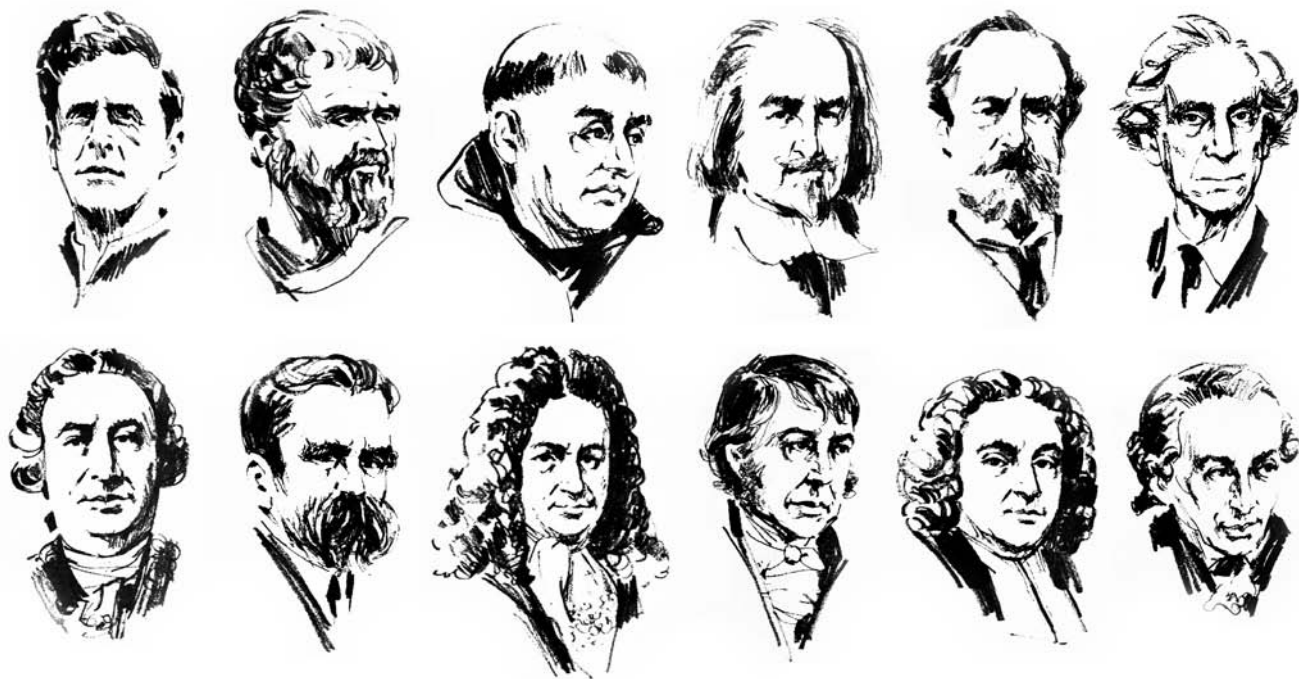
A.P. – Kiedy narodził się pomysł zrobienia graffiti na murze wokół WNS-u?

A. Ch. – Idea udekorowania Koszarowego muru graffiti to pomysł, który nosiłem w sercu od kilku już lat, ponieważ chciałem jakoś zwrócić uwagę władz Uniwersytetu na skandaliczny stan tego ogrodzenia, a pośrednio na stan niedoinwestowania infrastruktury na naszym Wydziale: nasz kampus bowiem stwarza wielkie możliwości rozwoju nie tylko dla nas, ale i dla całej uczelni, lecz te możliwości są niedoceniane. Fakt, że wielu studentów mówi o naszym kampusie „Koszmarowa” (nawet swoje pismo w ten sposób nazwali!), ma wiele

sorów, ja również, ceni sobie tę namiastkę izolacji, jaką oferuje nam obecny mur – odrobinę przypominający mury oksfordzkie. Moja początkowa idea zaczęła więc funkcjonować jako próba obrony „nieprzejrzystego” ogrodzenia. Ponieważ jestem członkiem senackiej komisji ds. inwestycji i remontów, postawiłem tę kwestię przed panią Kanclerz i szefową działu technicznego. Już kilka dni później zebrała się na Koszarowej komisja i uzgodniliśmy: mur zostanie w całości wyburzony, ponieważ ze względów technicznych nie da się go uratować; kampus zostanie ogrodzony płotem, ale część nowego ogrodzenia zostanie wybudowana na nowo w postaci muru, na którym artysta graficarz wykona zaproponowane przeze mnie rysunki.

szezo Wydziału i jakie były kryteria ich wyboru?

Najważniejsze dla mnie są trzy aspekty tej idei: edukacyjny, promocyjny i estetyczny. Edukacyjny, ponieważ przypuszczam, że ludzie przemierzający się Koszarową dowiedzą się, jak wyglądał Wittgenstein, św. Tomasz czy John Dewey; być może skłoni to niektórych nawet do sięgnięcia do ich dzieł. Promocyjny – ponieważ dzięki tym rysunkom sąsiedztwo (i nie tylko!) dowie się, czym się zajmujemy. Ten efekt promocyjny już działa: kilkoro filozofów usłyszało o tym pomysle w TOK FM. Pisała do mnie Magda Środa z Warszawy, której mój pomysł bardzo się spodobał. Wreszcie aspekt estetyczny: zaproponowane rysunki to portrety wykonane węglem, są popro-

Od lewej: Ludwig Wittgenstein, Plato, St Thomas Aquinas, Thomas Hobbes, William James, Bertrand Russell, David Hume, Friedrich Nietzsche, Georg Wilhelm Leibniz, Georg Wilhelm Hegel, George Berkeley, Immanuel Kant, John Dewey, John Stuart Mill

powodów; niedostatki infrastrukturalne to jeden z nich.

Dlatego początkowo chciałem udekorować (z pomocą graficarza) mur otaczający nasz Wydział w sposób nielegalny, aby dzięki atrakcyjnej pod względem estetycznym formie wywołać publiczną dyskusję o tych sprawach. Niedawno się okazało, że władze dziekańskie postanowiły mur wyburzyć i zastąpić go nowym ogrodzeniem ze stalowych sztachet. To z kolei wzbudziło opór na Radzie Wydziału, ponieważ wielu naszych profes-

Z jakim odzewem spotkał się pański pomysł wśród władz Wydziału i studentów, czy pojawiły się jakieś problemy z zaakceptowaniem go?

Bez względu bowiem na różne cele, jakie chciałem pierwotnie osiągnąć, idea okazała się bardzo atrakcyjna dla władz dziekańskich i dla samego Rektora, dla profesury i studentów, a także, sądząc po odzwierciedleniu w mediach, także dla wrocławian.

Czy rysunki, które powstaną na murze, mają być odzwierciedleniem na-

wadzone wytrawną, ascetyczną kreską, artysta uniknął dosadności realizmu, ale i zbyt daleko idącej abstrakcji: to są portrety intelektu i ducha, nie zaś twarzy. Rysunki przedstawiają wybitnych myślicieli, są to filozofowie, lecz ich dzieła mają znaczenie dla każdej z dyscyplin uprawianych na naszym wydziale. Platon i Immanuel Kant to chyba najlepsze przykłady filozofów, którzy są ważni nie tylko dla filozofa, lecz także politologa, socjologa i znawcy stosunków międzynarodowych.

Czy graffiti ma być tymczasowe, czy raczej na dłużej? Czy będzie wykonane przez studentów z WNS-u, czy może przez profesjonalnych graficiarzy? Czy będzie ono finansowane przez uczelnię, a może z jakiś innych źródeł?

Graffiti będzie miało charakter trwały: istnieją techniki zabezpieczania tynków przed niepożądaną interwencją innych graficiarzy. Do wykonania tej roboty mam nadzieję zaprosić profesjonalnych graficiarzy, już zresztą o tym z kilkoma rozmawiałem. Trwałość ich przyszłego dzieła powinna być dla nich motywacją, ale całość, mam nadzieję, sfinansuje Uniwersytet.

Kiedy ma zostać wprowadzony w czyn ten pomysł? Czy jego realizacja zbiegnie się w czasie z obchodami 20-lecia Wydziału?

Profesjonalne wykonanie graffiti się opóźni, musimy bowiem poczekać na nowe ogrodzenie; na pewno nie zdążymy na 20-lecie Wydziału. Ale jeżeli

studenci zechcą wykonać te lub inne, równie atrakcyjne rysunki na obecnym murze, to myślę, że byłaby to ciekawa próba uczczenia 20-lecia naszego Wydziału już teraz.

A czy jest w planach uroczyste pokazanie graffiti?

Obawiam się, że uroczystego odsłonięcia ostatecznego graffiti nie da się uniknąć. Co gorsza, Dziekan Jerzy Juchnowski, w trybie służbowym, nakazał wykonanie na murze mojego portretu. A ponieważ Dziekan Juchnowski jest równie uparty jak ja, więc nie wiem, czy uda się tego uniknąć. Sądzę, jednak, że na taki portret na naszym murze – obecnym i przyszłym – zasłużył nie tylko sam Dziekan Juchnowski, ale również wielu naszych profesorów.

Adam Chmielewski, profesor zwyczajny w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Wrocławskiego, działacz społeczny

i publicysta polityczny, pełnomocnik Rektora ds. organizacyjnych w latach 2002–2005, dyrektor zlikwidowanej Międzynarodowej Szkoły Letniej dla studentów z Czech, Niemiec, Polski, Ukrainy. Studiował filozofię we Wrocławiu, Oxfordzie i Nowym Jorku. Jest autorem kilku książek, wśród nich „Filozofia Poppera”. „Analiza krytyczna” (1995); „Niewspółmierność, nieprzekładalność, konflikt” (1997), „Społeczeństwo otwarte czy wspólnota?” (2001) oraz „Dwie koncepcje jedności” (2006). Jest także autorem licznych przekładów filozoficznych z języka angielskiego, w tym dzieł Bertranda Russella, Karla Poppera, Alasdaira MacIntyre’a, Richarda Shustermana, Slavoję Žižka oraz dwóch powieści. Jest redaktorem naczelnym „Studia Philosophica Wratislaviensia” oraz członkiem rad redakcyjnych polskich i zagranicznych pism filozoficznych.

(za pismem studenckim „Koszmara”) ■

Program Interdyscyplinarnego Seminarium Studium Generale na Uniwersytecie Wrocławskim; maj–czerwiec 2008

Spotkania odbywają się we wtorki w godzinach 17.15–19.15 w sali im. J. Czekanowskiego w Collegium Anthropologicum przy ul. Kuźnicznej 35, parter.

<http://www.uni.wroc.pl/studiumgenerale/SEMI.HTM>

E-mail: studium.generale@uni.wroc.pl

6 maja 2008 r.

◆ prof. dr hab. ALEKSANDRA KUBICZ
Różnorodne drogi ewolucji białek
1. Co jest siłą napędową ewolucji białek?
2. Jakie są mechanizmy molekularne, które doprowadziły do powstania ogromnego bogactwa dzisiejszych białek?
3. Czy białko zawsze powstaje zgodnie z zapisem zakodowanym w DNA?
prof. dr hab. STANISŁAW CEBRAT – wprowadzenie do dyskusji

13 maja 2008 r.

◆ prof. dr hab. ANDRZEJ SZCZEKLIK – członek Papieskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności
Magia medycyny a strzałka czasu
1. Wspólne korzenie medycyny i sztuki: Katharsis

2. Prometejskie ambicje – od przywrócenia życia do jego stworzenia
3. Medycyna regeneracyjna i granice medycyny
prof. dr hab. IRENA FRYDECKA – wprowadzenie do dyskusji

20 maja 2008 r.

◆ prof. dr hab. TERESA KULAK
Wrocław 1945–2008 – historia i pamięć
1. Fakty i mity powstałe wokół powojennej odbudowy
2. Polskie „oswajanie” miejsca
3. W poszukiwaniu tożsamości
dr hab. KRZYSZTOF RUCHNIEWICZ – wprowadzenie do dyskusji

27 maja 2008 r.

◆ prof. dr hab. KAZIMIERZ ORZECZOWSKI
◆ lek. med. MAREK RZAÇA
Wrocławska śródoperacyjna sonda do rozpoznawania nowotworów piersi
1. Określenie optymalnego obszaru operacji onkologicznej
2. Różnice właściwości dielektrycznych tkanek zdrowych i chorych jako metoda ich rozróżnienia
3. O konstrukcji, parametrach i wykorzystaniu śródoperacyjnej sondy nowotworowej skonstruowanej we Wrocławiu
dr MAREK BĘBENEK – wprowadzenie do dyskusji

3 czerwca 2008 r.

◆ prof. dr hab. JAN ZYGMUNT
Alfred Tarski – logik i matematyk
1. Jakie pojęcia wprowadził?
2. Jakie twierdzenia udowodnił?
3. Jakie teorie skonstruował?
prof. dr hab. ROMAN DUDA – wprowadzenie do dyskusji

10 czerwca 2008 r.

◆ prof. dr hab. RYSZARD RÓŻANOWSKI
Figura pasażu w myśli Waltera Benjamina i estetyczne dyskursy postmodernistyczne

1. Figura pasażu i idea „przejścia”
2. Pasaże i surrealizm
3. Pasaże i nowa architektura
4. Pasaże i przeznaczenie sztuki
prof. dr hab. ANDRZEJ BATOR – wprowadzenie do dyskusji

17 czerwca 2008 r.

◆ doc. dr hab. MARIA JANUSZ
◆ prof. dr hab. JÓZEF LISOWSKI
◆ prof. dr hab. ANTONI POLANOWSKI
◆ prof. dr hab. TADEUSZ WILUSZ
Kolostryna – naturalny preparat z siary w leczeniu choroby Alzheimerera – czas na entuzjazm czy refleksję?
1. Historia PRP
2. Biologiczne właściwości PRP i jego potencjalne znaczenie w leczeniu choroby Alzheimerera
3. Od pomysłu do przemysłu

prof. dr hab. Adam Jeziński ■

Inicjatywa Archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego

Archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego, które od dziesięciu lat ma swą siedzibę w budynku przy ul. Szewskiej 50/51, stało się nie tylko strażnikiem dokumentów, lecz także historycznie cennych materialnych pamiątek przeszłości.

Historia fryzu dość długo była dla nas zagadką. Przez wiele lat w budynkach okalających dziedziniec mieściła się stolówka studencka, a płaskorzeźba była zasłonięta drewnianym daszkiem i tylko nieliczni wiedzieli o jej istnieniu. Od czasu przeprowadzki do obecnej siedziby Archiwum często zastanawialiśmy się, kiedy służby techniczne zadbają wreszcie o odsłonięty choć zniszczony zabytek. Dopiero notatka Beaty Maciejewskiej zamieszczona w dodatku do „Gazety Wyborczej” – „Spacerownik Wrocławski” z września 2007 r. zainspirowała nas od podjęcia intensywnych działań zmierzających do ratowania fryzu. Autorka przytoczyła popularną legendę o pannach – córkach ubogiej wdowy, które zostały zamienione w kamień za nieposłuszeństwo wobec matki i nakazów religijnych. W świetle opracowania dr Elżbiety Kołaczkiewicz opowieść ta nie znajduje naukowego potwierdzenia. Po publikacji tekstu w „Gazecie” coraz częściej pojawiali się na naszym podwórku miłośnicy historii i zabytków Wrocławia z aparatami fotograficznymi. Obserwując to z okien Archiwum, czuliśmy się zażenowani oplakany stanem płaskorzeźby. Pierwszym wyzwaniem była walka z gołębiami, które w dużym stopniu przyczyniły się do dewastacji zabytku. Potem pojawiły się plany zabezpieczenia całego fryzu. By to zrobić, konieczna okazała się jego renowacja. Pismo w tej sprawie skierowano na ręce JM Rektora. Dzięki akceptacji już od lutego 2008 r. podjęto prace konserwatorskie. Aktualnie dobiegają one końca i widać już całe piękno płaskorzeźby. Konieczne staje się jednak oczyszczenie jej tła – ściany wykonanej z białej klinkierowej cegły. Byłby to kolejny krok w upiększaniu dziedzińca użytkowanego na co dzień przez Archiwum, Instytut Kulturoznawstwa i Katedrę Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu. Dzięki porozumieniu ze Stowarzysze-

Przed renowacją

W trakcie renowacji

niem „Ogrody Dolnośląskie” rozpoczęto już prace nad aranżacją zieleni. W planach jest także ustawienie ławek. Mamy nadzieję, że Chronos, który spogląda na nas z fryzu, tym razem okaże się

łaskawszy dla odrestaurowanego zabytku, a dziedziniec tańczących Nereid stanie się jednym z urokliwszych miejsc na Uniwersytecie.

Teresa Suleja

Dziedziniec tańczących Nereid

Z inicjatywy pracowników **Archiwum Uniwersytetu rozpoczęto prace konserwatorskie, mające przywrócić świetność fryzowi z dziedzińca domu przy ul. Szewskiej 50/51 we Wrocławiu.**

Parcelę pod budowę nowego domu przy ulicy Szewskiej kupił, 8 kwietnia 1805 roku, królewski radca wojenny baron Joseph Adam von Gruttschreiber. Projekt domu powierzył głogowskiemu architektowi. Był nim Christian Valentin Schultze (1784–1831) związany z Wrocławiem, od roku 1804 do 1821, początkowo jako członek zarządu Królewskiej Szkoły Sztuk, Budownictwa i Rzemiosła Artystycznego, a nieco później jako urzędnik departamentu budowlanego wrocławskiej Kamery i rejencji. Dla tejże Kamery zaadaptował wnętrza wrocławskiego pałacu Hatzfeldów. Prace przy Szewskiej zapewne trwały nieco ponad rok, co potwierdza dekoracja elewacji frontowej (obecnie znajduje się na dziedzińcu) datowana na 1806 rok. Autorstwo jej można przypisać Karlowi Ungerowi, który współpracował z naszym architektem i Gottfridem Geislerem przy pałacu – zimowej rezydencji Friedricha Ludwiga księcia Hohenlohe-Ingelfingen, stojącego u zbiegu dzisiejszych ulic Wita Stwosza 12 i Łaciarskiej. W obu zabytkach, wzniesionych w duchu berlińskiego klasycyzmu, w podobny sposób rozmieszczono ozdobne fryzy między rzędami okien; na Wita Stwosza między drugą a trzecią kondygnacją, na Szewskiej między parterem a piętrem, równocześnie podkreślając nimi główne wejścia. Obie płaskorzeźbione dekoracje, z Wita Stwosza i Szewskiej, są bliskie sobie zarówno pod względem formalnym, jak i prezentowanej mitologicznej tematyki. Pierwotnie trójdzielny relief z Szewskiej, obecnie scalony, modelowany jest w wyższym reliefie. Również figury są większe niż te z Wita Stwosza. Dom przy Szewskiej ze względu na fryz zdobiący jego frontową elewację, na którym przedstawiono dwanaście tańczących niewiast flankujących główne, środkowe przedstawienie, nazywano domem pod tańczącymi czarownicami. Ta obiegowa nazwa przetrwała także drugą wojnę światową i pojawia się w wielu popularnych opracowaniach. W polskich opracowaniach naukowych przedstawienie z fryzu tytułowano Saturn,

Urania i tańczące Hory. Rudolf Stein w 1961 roku zaproponował inną interpretację ikonograficzną, słusznie twierdząc, że fryz przedstawia Chronosa i Talię pośród tańczących Nereid. Uskrzydłony Chronos w prawej ręce trzyma węża połykającego ogon, w lewej klepsydrę opartą o udo, przysiadła zaś na kosie. Jest on uosobieniem czasu, przemijalności, a także śmierci. „Vis a vis” przedstawiono siedzącą Talię, jedną z Nereid, a równocześnie muzeum teatru, stąd maski teatralne u jej stóp. Wydaje się, na co wskazują przydane jej dodatkowe atrybuty, że w naszym przedstawieniu jest ona uosobieniem kilku muz – Eutrepie, stąd przy maskach mamy flety i inne instrumenty dęte, Terpsychory – muza sprawująca opiekę między innymi nad tańcem, a więc także tańczącymi Nereidami, Muzyki symbolizowanej przez violę da gamba i Śpiewu symbolizowanego przez naczynie na wino i podniesioną przez Talię czarę – dobre wino pomaga śpiewać głosowi. Wyeksponowanie w centrum kompozycji dwóch atrybutów: węża połykającego ogon, symbolu nieskończoności i trwania, oraz czary trzymanej przez Talię, podkreśla ponadczasowość sztuki oraz jej różnorodność i bogactwo, stąd róg obfitości na tle violi da gamba, także umieszczony w centrum kompozycji. Możliwe, że przedstawienie to odnosiło się do zamiłowań właściciela domu, głównie muzycznych i teatralnych, po-

dobnie jak przedstawienia z pałacu księcia Hohenlohe, znanego mecenasa i miłośnika sztuk.

Przebudowa domu, w duchu neobaroku z elementami secesji, nastąpiła zapewne w połowie pierwszej dekady XX wieku. Wtedy płaskorzeźbiony trójczłonowy fryz przeniesiono na wewnętrzny dziedziniec, scalając go i osadzając na jego wschodniej ścianie. Dom po przebudowie, do końca drugiej wojny światowej, służył organizacji kupieckiej; były w nim również mieszkania bogatych kupców. Pieczętowanie odnawiany fryz będzie sprawować opiekę nad nowymi mieszkańcami, tym razem uniwersyteckimi pracownikami.

Elżbieta Kołaczkiewicz

Poszerzaj horyzonty – podróż po świecie nauki

Trwają intensywne przygotowania programu XI Dolnośląskiego Festiwalu Nauki, imprezy organizowanej przez wrocławskie środowisko akademickie i artystyczne. Tegorocznej edycji, która we Wrocławiu odbędzie się w dniach 18–24 września 2008 r., przyświecać będzie hasło: „Poszerzaj horyzonty – podróż po świecie nauki”. Ster nad przedsięwzięciem przejął prof. dr hab. Adam Jezierski z Wydziału Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego.

W ramach imprez zaproszeni zostaniemy nie tylko w rejony nauk ścisłych, lecz także w podróż na afrykański szlak, gdzie poznamy Mali dzięki niezwyklej wystawie fotograficznej Łukasza Brauna, przeniesiemy się na misję do Ghany oraz bliżej poznamy pracę i postać wielkiego podróżnika i reportera, jakim był Ryszard Kapuściński. Jednak wybierzemy się nie tylko w odległe miejsca na Czarnym Łądzie, lecz także do nieznanych światów istniejących obok nas. Po jednym z nich zostaniemy oprowadzeni przez osoby niesłyszące, które przybliżą nam tajniki swojego języka, poezję, zasady savoir-vivre. Rafał Augustyn, wrocławski kompozytor, wygłosi wykład o funkcjach ciszy w muzyce, Cezary Duchnowski, muzyk elektronik, udowodni za pomocą elektronicznej transformacji, że absolutna cisza nie istnieje, a studenci PWST pokażą, że czasem ciało i ruch wyrażają więcej niż słowa. Jakub Jernajczyk zaprosi do zabawy na pograniczu nauki, filozofii i sztuki. Być może swoją obecnością XI DFN zaszczyti także ks. prof. Michał Heller, laureat Nagrody Templetona, który wskaże mosty łączące religię i naukę. Podobnie jak w ubiegłym roku, weekendową atrakcją dla rodzin z dziećmi będzie naukowy piknik „Przystanek Park Wiedzy”, gdzie w przystępny i barwny sposób będzie dla nich odkrywany świat nauki i sztuki. Imprezie towarzyszyć będą występy wrocławskich artystów. Jak co roku, w przygotowaniu Festiwalu bierze udział większość wrocławskich uczelni wyższych: Uniwersytet

Wrocławski, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Ekonomiczny, Uniwersytet Przyrodniczy, Akademia Medyczna, Akademia Muzyczna, Akademia Sztuk Pięknych, Akademia Wychowania Fizycznego, Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Krakowie – Wydziały Zamiejscowe we Wrocławiu, Papieski Wydział Teologiczny, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych oraz Instytuty PAN: Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej oraz Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych. W programie znajdują się liczne wykłady, pokazy, warsztaty, laboratoria, dyskusje panelowe, wystawy, spektakle, koncerty, projekcje, pokazy interaktywne w szkołach oraz wiele innych atrakcji.

Tradycyjnie w październiku Festiwal wyruszy w rejony Dolnego Śląska i odwiedzi Legnicę, Jelenią Górę, Wałbrzych i Ząbkowice Śląskie.

W ubiegłym roku w Festiwalu wzięło udział prawie sto tysięcy uczestników. Mamy nadzieję, że w tym roku pobijemy ten rekord, bo jak śpiewał Bilbo z Hobbita:

„Biorąc od drzwi swój początek,
droga bieży wciąż przed siebie
hen, rozwinął się jej wątek,
teraz pora i na ciebie!”

Zapraszamy serdecznie do wspólnej podróży!

Iwona Rzeźnicka
Marta Pawlikowska

Park Wiedzy 2007

Stopnie naukowe

Habilitacja, doktoraty i nostryfikacje doktoratów.

Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskał

18 marca 2008 r.

dr Ryszard Nowicki, Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa
dr hab. nauk humanistycznych, bibliologia, historia książki i bibliotek
„Działalność Aleksandra Birkenmajera na rzecz ochrony zbiorów bibliotecznych. Ziemię zachodniej i północnej Polski w latach 1945–1947”

Stopień naukowy doktora otrzymali

6 grudnia 2007 r.

Anna Katarzyna Aksamit-Stachurska, Instytut Biologii Roślin
dr nauk biologicznych, biologia
„Tworzenie roślin o podwyższonych właściwościach antyoksydacyjnych, analiza sekwencji paromotorowych genów oraz ich modyfikacja”
Promotor: prof. Włodzimierz Doroszkiewicz

Piotr Czesław Schick, Instytut Biologii Roślin
dr nauk biologicznych, biologia
„Zimowe żerowanie >>Myotis daubentoni<< (KUHL, 1817), nocka dużego >>Myotis myotis<< (BORKHAUSEN, 1790) i mopka >>Barbastella barbastellus<< (SCHREBER, 1774) w Międzyrzeckim Rejonie Umocnionym”
Promotor: prof. Tadeusz Nadachowski
Beata Joanna Rozenblut-Kościsty, Instytut Biologii Roślin
dr nauk biologicznych, biologia
„Wiek osiągnięcia dojrzałości płciowej i rozwój jajnika u żab zielonych (>>Rana esculenta-complex<<)”
Promotor: dr hab. Maria Ogielska

Katarzyna Helena Przybylska, Instytut Biologii Roślin
dr nauk biologicznych, biologia
„Związki fenolowe transgenicznych korzeni marchwi i ich aktywność biologiczna”
Promotor: prof. Krystyna Kromer

Magdalena Anna Kaźmierczak, Instytut Biologii Roślin
dr nauk biologicznych, biologia
„Lokalizacja stref programowej śmierci komórki (PCD0) w jajnikach owadów”
Promotor: prof. Janusz Kubrakiewicz

11 grudnia 2007 r.

Jolanta Góral-Pórola, Instytut Filologii Polskiej
dr nauk humanistycznych, językoznawstwo, logopedia
„Zaburzenie płynności mówienia w chorobach ośrodkowego układu nerwowego”
Promotor: prof. Zbigniew Tarkowski

18 grudnia 2007 r.

Rafał Szukiewicz, Instytut Fizyki Doświadczalnej
dr nauk fizycznych, fizyki ciała stałego
„Badanie struktury atomowej elektrowniej warstw adsorpcyjnych Gd i Sm na powierzchni Mo(110) i Mo(111)”
Promotor: prof. Jan Kołaczekiewicz

20 grudnia 2007 r.

Magdalena Migocka, Instytut Biologii Roślin
dr nauk biologicznych, biologia
„Rola systemów transporterowych plazmolemy w detoksykacji komórek roślinnych podczas stresu wywołanego obecnością metali ciężkich w środowisku”
Promotor: prof. Grażyna Kłobus

Anna Barbara Wójcicka-Rosińska, Instytut Biologii Roślin
dr nauk biologicznych, biologia
„Siedliskowe i biocenotyczne uwarunkowania początkowych etapów sukcesji na glebach lekkich obszarów polnych”
Promotor: prof. Aleksandra Samecka-Cymerman
Katarzyna Kwiatkowska-Szleszkowska, Instytut Biologii Roślin
dr nauk biologicznych, biologia
„Ocena wybranych czynników wpływających na urodzeniową proporcję płci dzieci pierwotnych”
Promotor: prof. Krzysztof Borysławski

17 stycznia 2008 r.

Danuta Wiss, Instytut Biologii Roślin
dr nauk fizycznych, fizyki ciała stałego
„Zmienność cech wzorów filotaktycznych w pędach generatywnych >>Magnolia<<”
Promotor: prof. Beata Zagórska-Marek

18 stycznia 2008 r.

Beata Karoń, Instytut Politologii
dr nauk humanistycznych, nauki o polityce
„Rywalizacja o kaspijskie surowce energetyczne”
Promotor: prof. Zbigniew Wiktor

Radosław Kamiński, Instytut Politologii
dr nauk humanistycznych, nauki o polityce, administracja publiczna
„Samorząd terytorialny jako forma decentralizacji administracji publicznej w Polsce. Historyczne tło, polityczne przetargi, efekty”
Promotor: prof. Ludwik Habuda

18 lutego 2008 r.

Tomasz Jurczyk, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
dr nauk prawnych, prawo, prawo konstytucyjne
„Rola Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w ochronie praw jednostki”
Promotor: prof. Bogusław Banaszak

Agnieszka Anna Zaleśna, Katedra Prawa Międzynarodowego i Europejskiego
dr nauk prawnych, prawo, prawo międzynarodowe
„Instytucje dialogu społecznego w prawie wspólnotowym”
Promotor: prof. Krzysztof Wójtowicz

28 lutego 2008 r.

Beata Waleria Tomasiewicz, Instytut Biologii Roślin
dr nauk biologicznych, biologia
„Powiązania filogenetyczne pająków (>>Araneae<<) z nadrodziny >>Lycosoidae<< w oparciu o chemotaksję larwalną”
Promotor: prof. Wanda Wesołowska
Sylwia Kamila Andrzejczak, Instytut Genetyki i Mikrobiologii
dr nauk biologicznych, biologia
„Inhibicyjny wpływ seryny na szczepy z rodzaju >>Bacillus<<”
Promotor: prof. Elżbieta Lonc

29 lutego 2008 r.

Edward Jakubowski, Instytut Politologii
dr nauk humanistycznych, nauki o polityce
„Rola funduszy Unii Europejskiej w rozwoju infrastruktury technicznej województwa lubuskiego”
Promotor: prof. Czesław Osękowski (Uniwersytet Zielonogórski)

4 marca 2008 r.

Arkadiusz Bicz, Instytut Filologii Polskiej
dr nauk humanistycznych, literaturoznawstwo
„Esej polski w latach 1945–1989. Studium z poetyki historycznej”
Promotor: prof. Andrzej Zawada

Maciej Dutko, Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa
dr nauk humanistycznych, bibliologia,

edytorstwo

„Typografia stron WWW. Formy, funkcje, perspektywę”

Promotor: dr hab. Małgorzata Komza
Dagmara Wojtków, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych, chemia, chemia fizyczna i teoretyczna

„Badanie oddziaływań wybranych alkoholi z wodą metodami spektroskopii oscylacyjnej”

Promotor: dr hab. Mirosław Czarniecki, prof. UWr

Katarzyna Wińska, Wydział Chemii

dr nauk chemicznych, chemia, chemia organiczna

„Synteza i właściwości zapachowe pochodnych alkiłopodstawionego cykloheksenu”

Promotor: prof. Czesław Wawrzeńczyk

Ewa Mucha, Instytut Filologii Polskiej

dr nauk humanistycznych, literaturoznawstwo, literatura polska po 1945 roku

„>>Tygodnik Powszechny<<. Historia – Kultura – Kościół”

Promotor: prof. Stanisław Beres

5 marca 2008 r.

Diana Konieczna, Instytut Historyczny
dr nauk humanistycznych, historia, histo-

ria nowożytna

„Ustrój i funkcjonowanie sejmiku brzeskiego w latach 1565–1763”

Promotor: dr hab. Jerzy Maroń, prof. UWr

18 marca 2008 r.

Anna Miesiąc, Instytut Historyczny
dr nauk humanistycznych, historia, historia XX wieku

„Ludność katolicka Żąbkowic Śląskich w latach 1801–1870”

Promotor: dr hab. Marek Górny, prof. UWr

20 marca 2008 r.

Joanna Małgorzata Hildebrand, Instytut Biologii Roślin

dr nauk biologicznych, biologia

„Struktura helmintofauny dziko żyjących gryzoni (>>Rodentia<<) ze zróżnicowanych środowisk miasta Wrocławia”

Promotor: prof. Anna Okulewicz

28 marca 2008 r.

Adrianna Kosowska, Instytut Stosunków Międzynarodowych

dr nauk o polityce, stosunki międzynarodowe

„Pozycja państw małych w systemie instytucjonalnym UE”

Promotor: prof. Elżbieta Stadtmüller

Nostryfikacje doktoratów uzyskały

11 października 2007 r.

Lubomira Hnatiuk, Uniwersytet Narodowy Przykarpacki

dr nauk humanistycznych, językoznawstwo „Pragmatyczne i funkcjonalno-komunikatywne aspekty uprzejmości”

Promotor: prof. Wasyl Hreszczuk

13 listopada 2007 r.

Agnieszka Helena Garnett (obecnie Duffy) dr nauk humanistycznych, literaturoznawstwo, literaturoznawstwo romańskie

„Pisarze pogranicza. Studium dotyczące trzech współczesnych autorów francuskojęzycznych obcego pochodzenia: Milana Kundery, Andresa Makine'a i Rodici Julian”

Promotor: prof. Sean Hand

przyg. Jadwiga Dunaj

źródło: informacje z wydziałów

Cudzoziemcy u nas

Na Uniwersytecie Wrocławskim pracuje 51 obcokrajowców. Wśród nich najwięcej jest Ukraińców (9), Niemców (7) i Amerykanów (5).

Spośród Ukraińców Instytut Filologii Słowiańskiej zatrudnia profesora nadzwyczajnego, starszego wykładowcę, wykładowcę i asystenta; w Instytucie Studiów Międzynarodowych pracują adiunkt z habilitacją i adiunkt; Instytut Fizyki Teoretycznej ma adiunkta z Ukrainy; adiunkta z habilitacją zatrudnia Instytut Matematyczny; asystent naukowy jest w Zakładzie Chemii Analitycznej, a w Ogrodzie Botanicznym pracę ma robotnik wykwalifikowany. Uczeń z Niemiec pracują: w Instytucie Filologii Angielskiej (profesor wizytujący), Instytucie Fizyki Teoretycznej (profesor zwyczajny), Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej (profesor nadzwyczajny mianowany),

Instytucie Studiów Międzynarodowych (profesor nadzwyczajny mianowany), Instytucie Filologii Germańskiej (profesor nadzwyczajny mianowany i starszy wykładowca), Instytucie Filozofii (adiunkt z habilitacją).

W Instytucie Filologii Angielskiej wykładają Amerykanie: profesor wizytujący, profesor nadzwyczajny mianowany, starszy wykładowca i dwóch wykładowców.

Obywatelstwo brytyjskie mają pracownicy zatrudnieni: w Instytucie Filologii Angielskiej (dwóch wykładowców), Instytucie Kulturoznawstwa (profesor wizytujący) i Studium Intensywnej Nauki Języka Angielskiego (wykładowca). Francuzi zasilają kadry uniwersyteckie w: Instytucie Matematycznym (dwóch profesorów wizytujących), Instytucie Filologii Romańskiej (wykładowca), Instytucie Biologii Roślin (asystent naukowy).

Instytut Filologii Romańskiej zatrudnia Hiszpanów: starszego wykładowcę,

dwóch wykładowców i lektora.

Profesor nadzwyczajny z Rosji pracuje w Instytucie Matematycznym, adiunkt z habilitacją w Zakładzie Chemii Fizycznej i dwóch starszych wykładowców z tego kraju w Instytucie Filologii Słowiańskiej.

Czesi przybyli do Instytutu Pedagogiki (profesor wizytujący), Instytutu Filologii Słowiańskiej (adiunkt z habilitacją i starszy wykładowca).

Białorusini pracują w Katedrze Etnologii i Antropologii Kulturowej (profesor nadzwyczajny) i Instytucie Studiów Międzynarodowych (lektor).

Pracowników z obywatelstwem holenderskim mamy w: Instytucie Informatyki (profesor wizytujący) i Katedrze Filologii Niderlandzkiej im. Erazma z Rotterdamu (starszy referent).

Pojedynczo cudzoziemcy pracują: w Instytucie Filologii Germańskiej – Austriak, Instytucie Filologii Romańskiej – Belg, Instytucie Matematycznym – Japończyk, Instytucie Filologii Polskiej – Litwin, Instytucie Filologii Słowiańskiej – Serb i Słowak, a w Instytucie Filologii Romańskiej – Włoch.

(kad)

Z obrad Senatu UWr

18 marca 2008 r.

Obradom nadzwyczajnym Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego przewodniczył Rektor prof. Leszek Pacholski.

Senat podjął uchwałę w sprawie

□ stwierdzenia zgodności zmiany w Regulaminie Samorządu Studentów UWr z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i Statutem Uniwersytetu Wrocławskiego następującej treści:

Na podstawie art. 202 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) oraz § 121 ust. 4 Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego Senat stwierdza, że:

§ 1

nowelizacja Regulaminu Samorządu Studentów polegająca na zwiększeniu kompetencji Parlamentu Studentów UWr przez dodanie w § 15 postanowienia oznaczonego literą z: „wybiera elektorów studenckich do Uniwersyteckiego Kolegium Elektorów, zwanego dalej UKE zgodnie ze statutem uczelni” jest niezgodna z art. 71 ust. 1 pkt 2 Ustawy oraz z § 1 pkt 1 Załącznika Nr 4 do Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego.

§ 2

Przedstawia się uzasadnienie stanowiska Senatu w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do podjętej Uchwały

Uzasadnienie

Powołane wyżej przepisy ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Ustawa) i Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego (Statut) stanowią, że czynne prawo wyborcze w wyborach organów jednoosobowych, przedstawicieli do organów kolegialnych oraz osób pełniących inne funkcje z wyboru przysługuje m.in. studentom. Zgodnie z obowiązującym Regulaminem Samorządu Studentów (Regulamin) powołany został Parlament Studentów UWr o określonych w §15 Regulaminu o kompetencjach.

Kompetencje te nie obejmują wyboru elektorów studenckich do Uniwersyteckiego Kolegium Elektorów (UKE), gdyż zgodnie z § 37 ust. 1 Regulaminu wybory do UKE przeprowadza się systemem urn.

W przedłożonym Senatowi projekcie nowelizacji Regulaminu nie określono ter-

minu wejścia proponowanych poprawek w życie, co samo w sobie jest wadliwe, a ponadto stwarza domniemanie, iż intencją projektodawców było wprowadzenie poprawek natychmiast po ewentualnym stwierdzeniu przez Senat ich zgodności z prawem.

Taki skutek stanowiłby naruszenie gwarantowanego Ustawą i Statutem czynnego prawa wyborczego studentów, gdyż studenci, dokonując wyboru swoich przedstawicieli do Parlamentu Studenckiego w oparciu o obowiązujący Regulamin wiedzieli, że Parlament Studencki nie może wybierać elektorów oraz że prawo to przysługuje wyłącznie studentom głosującym bezpośrednio za pomocą systemu urn.

Statut dopuszcza w § 2 ust. 1 wybory pośrednie przedstawicieli studentów do kolegiów elektorskich. Oznacza to, że nie można wykluczyć, co do zasady, wyboru elektorów studenckich przez Parlament Studencki. Musi jednak zostać zachowany warunek, że wybierając swych przedstawicieli do Parlamentu Studenckiego, studenci będą wiedzieli, że upoważniają ten organ do wyboru elektorów i nie dysponują możliwością wyboru bezpośredniego.

Senat podjął uchwałę w sprawie

□ wprowadzenia zmiany do statutu Uniwersytetu Wrocławskiego w następującym brzmieniu:

Na podstawie art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) Senat większością ponad dwóch trzecich głosów swojego składu i po zapoznaniu się z opinią związków zawodowych działających w Uczelni postanawia wprowadzić do Statutu następujące zmiany:

§ 1

w § 139 Statutu dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„W wyborach na kadencję 2008–2012 obowiązują następujące terminy wyborów:

- w § 10 ust. 2 Załącznika Nr 4 do Statutu – 11 kwietnia 2008 r. w odniesieniu do wyboru Uniwersyteckiego Kolegium Elektorów;

- w § 12 ust. 4 Załącznika Nr 4 do Statutu – 15 maja 2008 r. w odniesieniu do wyboru Rektora przez Uniwersyteckie Kolegium Elektorów oraz 30 czerwca 2008 r. w odniesieniu do wyboru Rektora, dokonywanego przez Senat Uniwersytetu Wrocławskiego.”

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

26 marca 2008 r.

Obradom Senatu UWr przewodniczył Rektor prof. Leszek Pacholski.

Senat mianował

□ na stanowisko profesora zwyczajnego od 1 IV 2008 r.

prof. dr. hab. Witolda Kwaśnickiego w Instytucie Nauk Ekonomicznych prof. dr. hab. Marię Malicką-Błaszczkiewicz w Zakładzie Patologii Komórki

□ na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony dr hab. Elżbietę Kaszubę w Instytucie Historycznym od 1 IV 2008 r.

dr. hab. Jerzego Skorupkę w Katedrze Postępowania Karnego od 1 IV 2008 r.

dr. hab. Klausa Bachmanna w Instytucie Studiów Międzynarodowych od 1 X 2008 r.

Senat

□ przyjął opinie prof. Marka Szczepańskiego z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i prof. Michała Tymowskiego z Uniwersytetu Warszawskiego oraz nadał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego

prof. Alphonse Oumarowi Konaremu, profesorowi historii i archeologii, prezydentowi Republiki Mali w latach 1992–2002

Senat

□ zaopiniował pozytywnie wnioski o nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne w roku 2007 oraz osiągnięcia organizacyjne w roku akademickim 2006/2007 dla nauczycieli akademickich.

Pozytywne opinie uzyskali

- ◆ prof. Janina Gajda-Krynicka
- ◆ mgr Małgorzata Mikołajczyk
- ◆ dr hab. Urszula Kalina-Prasznica + zespół
- ◆ prof. Jan Harasimowicz
- ◆ prof. Lechosław Latos-Grażyński + zespół
- ◆ prof. Stefan Mróz
- ◆ prof. Irena Kamińska-Szmaj
- ◆ dr hab. Gościwił Malinowski
- ◆ dr hab. Stefan Kiedroń
- ◆ prof. Ryszard Kryza + zespół
- ◆ dr Elżbieta Pałka
- ◆ dr Magdalena Koch
- ◆ dr Maciej Kuchowicz
- ◆ dr hab. Maciej Marszał
- ◆ prof. Adam Kiejna + zespół

- ◆ dr Piotr Oszczanowski
- ◆ dr hab. Marcin Miemiec
- ◆ dr hab. Wojciech Sitek
- ◆ prof. Ryszard Jakubas + zespół
- ◆ dr hab. Valentyn Balyuk
- ◆ dr hab. prof. Mariusz Olczak
- ◆ dr Dariusz Buraczewski
- ◆ dr hab. Justyna Łukaszewicz
- ◆ prof. Krzysztof Redlich + zespół
- ◆ dr Mariusz Kozerski
- ◆ dr hab. Marek Łagosz
- ◆ prof. Arkadiusz Kozubek
- ◆ dr Katarzyna Gelles
- ◆ prof. Ewa Nowacka
- ◆ dr Rafał Janicki

Senat przyjął opinie

□ prof. Marka Maciejewskiego z Katedry Doktryn Politycznych i Prawnych UWr o zasługach i dorobku prof. Jana Baszkiewicza, kandydata do tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego

□ prof. Leona Kieresa z Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr o zasługach i dorobku Angeli D. Merkel, kandydatki do tytułu doktora honoris causa Politechniki Wrocławskiej

Senat wprowadził zmiany

□ do uchwały nr 95/2007 Senatu UWr z 27 czerwca 2007 r. w sprawie określenia zasad i trybu rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2008/2009 (patrz BIP – wewnętrzne akty normatywne – uchwały Senatu)

□ do uchwały nr 22/2008 Senatu UWr z 27 lutego 2008 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia doktoranckie w Uniwersytecie Wrocławskim w roku akademickim 2008/2009 (patrz BIP – wewnętrzne akty normatywne – uchwały Senatu)

Senat

□ wprowadził zmiany do Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego w następującym brzmieniu:

Na podstawie art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) Senat większością ponad dwóch trzecich głosów swojego składu i po zapoznaniu się z opinią związków zawodowych działających w Uczelni postanawia, że:

§ 1

Wprowadza się poniższe zmiany do Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego uchwalonego w dniu

5 lipca 2006 r. Uchwałą Nr 114/2006 i zmienionego Uchwałą Nr 13/2008 z dnia 30 stycznia 2008 r.:

1. nowe brzmienie ust. 1 w § 10:

„1. Wydział jest podstawową jednostką

organizacyjną Uczelni. Jego zadaniem jest tworzenie warunków do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej oraz kształcenie kadry naukowej”.

2. nowe brzmienie ust. 2 w § 22:

„2. Dyrektorem może być nauczyciel akademicki zatrudniony w Uczelni w pełnym wymiarze czasu pracy, posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego lub zajmujący stanowisko profesora”.

3. nowe brzmienie ust. 5 w § 22:

„5. Zastępcą dyrektora instytutu może być nauczyciel akademicki zatrudniony w Uczelni w pełnym wymiarze czasu pracy, posiadający stopień lub tytuł naukowy”.

4. nowe brzmienie ust. 2 w § 30:

„2. Kierownikiem katedry może być nauczyciel akademicki zatrudniony w Uczelni w pełnym wymiarze czasu pracy, posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego lub zajmujący stanowisko profesora”.

5. nowe brzmienie § 58:

„§ 58

1. Biblioteka Uniwersytecka jest biblioteką naukową w rozumieniu art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. Nr 85, poz. 539, z późniejszymi zmianami).

2. W Uczelni działa system biblioteczno-informacyjny, którego podstawę stanowi Biblioteka Uniwersytecka. Biblioteki wydziałowe, instytutowe i innych jednostek organizacyjnych tworzą, łącznie z Biblioteką Uniwersytecką, uczelniany system biblioteczno-informacyjny.

3. Biblioteka jest jednostką, która ze względu na jej naukowy i dydaktyczny charakter oraz świadczone na rzecz innych podmiotów usługi naukowe i dydaktyczne pełni funkcję podstawowej jednostki organizacyjnej Uczelni.

4. Zadaniem Biblioteki, której zbiory współtworzą Narodowy Zespół Biblioteczny, jest także ochrona dziedzictwa kulturowego poprzez konserwację i zabezpieczenie wybranych zbiorów na innych nośnikach.

5. Biblioteki wydziałowe, instytutowe oraz biblioteki działające w innych jednostkach organizacyjnych tworzy, przekształca i znosi Rektor na wniosek zainteresowanej jednostki lub dyrektora Biblioteki. Wniosek powinien być zaopiniowany przez radę odpowiedniej jednostki organizacyjnej, dyrektora Biblioteki i Radę Biblioteczną.

6. Pracownicy bibliotek wydziałowych, instytutowych i innych jednostek organizacyjnych podlegają kierownikom jednostek, w których działają.

7. Strukturę organizacyjną Biblioteki, zakres działania poszczególnych jej oddziałów i sekcji, zasady udostępnia-

nia zbiorów i inne sprawy szczegółowe związane z funkcjonowaniem Biblioteki określają właściwe regulaminy nadane przez Rektora. Projekty regulaminów, uzgodnione z Radą Biblioteczną, przedstawia Rektorowi dyrektor Biblioteki.

8. Projekty regulaminów bibliotek innych jednostek organizacyjnych, uzgodnione z dyrektorem Biblioteki, zatwierdza kierownik jednostki.

9. W związku z funkcjonowaniem systemu biblioteczno-informacyjnego, Uczelnia przetwarza następujące dane osobowe użytkowników: imiona i nazwisko, data urodzenia, numer PESEL, nazwa i numer dokumentu tożsamości, adres zameldowania, adres aktualnego pobytu, adres elektroniczny, numer telefonu, miejsce pracy, nazwa Uczelni, wydział, forma i kierunek studiów, numer indeksu.”

6. w § 107 dodaje się ust. 2 a w brzmieniu:

„2 a. W posiedzeniach Uczelnianej Komisji Odwoławczej mogą uczestniczyć, bez prawa udziału w głosowaniu, po jednym przedstawicielu związku zawodowego działającego w Uczelni.

Związki zawodowe, z wyjątkiem oceny pracy naukowej, mają prawo zajmowania stanowiska przy rozpatrywaniu odwołań pracowników w zakresie przestrzegania prawa pracy, o którym mowa w art. 23 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tekst jednolity z 2001 r. Dz. U. Nr 79, poz. 854, z późniejszymi zmianami).”

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Senat

□ wprowadził zmiany do regulaminu konkursu na wydanie książki w Złotej Serii UWr przyjętego uchwałą nr 41/2007 z 28 marca 2007 r.

Zmiany do Regulaminu konkursu na wydanie książki w Złotej Serii Uniwersytetu Wrocławskiego

1) pkt 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Praca na konkurs zgłaszana jest przez autora w wersji elektronicznej oraz w postaci wydruku komputerowego.”

2) dodaje się zdanie trzecie do ppkt b w pkt 6 w następującym brzmieniu:

„W wyjątkowych sytuacjach Jury może wytypować do nagrody dwie prace.”

3) ppkt a w pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„a) uzyskuje nagrodę JM Rektora w wysokości 6 stawek minimalnego wynagrodzenia zasadniczego na stanowisku profesora zwyczajnego, płatną ze środków finansowych pozostających w dyspozycji JM Rektora.”

Senat

□ podjął uchwałę, w której pozytywnie zaopiniował opis godła Uniwersytetu Wrocławskiego.

Na podstawie § 43 ust. 2 pkt 12 Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego Senat postanawia:

§ 1

Pozytywnie zaopiniować opis godła Uniwersytetu Wrocławskiego w brzmieniu: „Godłem Uniwersytetu Wrocławskiego jest czarny orzeł szponiasty z rozpostartymi skrzydłami o opuszczonych w dół lotkach, z ogonem z pięciu piór i z uniesioną ku górze głową zwróconą w prawą heraldycznie stronę, wpisany w okrąg. Na piersi i skrzydłach orła przepaska zakończona trójlistnymi koniczynkami, a w miejscu połączenia tułowia ze skrzydłami dwa berła w słup. Wokół majuskułny napis UNIVERSITAS (u góry) WRATISLAVIENSIS (u dołu).”

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Senat

□ podjął uchwałę, w której wyraził pozytywną opinię w sprawie rozpoczęcia prac nad wybudowaniem domu studenckiego przy ul. Koszarowej.

(kad)

Stanowiska Prezydium KRASP

12 kwietnia br. Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich przyjęło stanowiska w sprawie gospodarowania majątkiem uczelni, podatku VAT i modelu kształcenia doktorantów.

Potrzeba określenia zasad gospodarowania mieniem uczelni

Uczelnie publiczne zarządzają swoim ruchomym i nieruchomym majątkiem, w który zostały wyposażone, i tym, który nabyły. Przychodami uczelni publicznej są przychody ze sprzedaży składników własnego mienia, za zgodą Ministra Skarbu Państwa. Uzyskanie zgody Ministra Skarbu Państwa na dokonanie czynności prawnej rozporządzającej aktywami trwałymi powyżej 50 tys. euro stwarza wiele problemów, a mianowicie:

– brak jasnych, ustawowych przesłanek co do rozstrzygnięć Ministra Skarbu Państwa i kwestii proceduralnych dotyczących m.in. konsultacji wniosku uczelni z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także walu takiej konsultacji;

– brak sankcji za niezachowanie przez Ministra Skarbu Państwa terminu 1 miesiąca za wydanie rozstrzygnięcia;

– brak dotychczasowego orzecznictwa sądowego w przedmiocie interpretacji przepisów dotyczących procedury uzyskiwania zgody Ministra Skarbu Państwa.

Prezydium KRASP w trosce o utrzymanie autonomii uczelni i warunków niezbędnych do wykonywania zadań statutowych zwróciło się do Premiera Rządu RP o stworzenie warunków do rozwoju akademickich szkół polskich i ochronę ich autonomii we wszystkich obszarach swojego działania, przede wszystkim w zakresie gospodarowania mieniem, prosząc o przekazanie kompetencji w zakresie decyzji dotyczących gospodarowania mieniem do ministrów sprawujących bezpośredni nadzór nad uczelniami.

Kwalifikowalność podatku VAT

W uczelniach i instytucjach naukowych trwają obecnie intensywne prace przygotowawcze do uruchomienia projektów współfinansowanych ze środków strukturalnych w ramach programu operacyjnego Innowacyjna Gospodarka i programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W programach tych podatek VAT jest istotną pozycją kosztów projektu. Zgodnie

z informacjami z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego podatek VAT jest kosztem niekwalifikowalnym. Taka interpretacja powoduje duży wzrost dodatkowych nakładów związanych z realizacją projektów, które jednostki będą musiały sfinansować z własnych środków. W skali kraju oznaczać to będzie zmniejszenie zdolności absorpcji środków strukturalnych na cele rozwoju kraju w obszarze nauki i edukacji.

Prezydium KRASP zwróciło się do Premiera Rządu RP o podjęcie działań zmierzających do zmiany podejścia do kwalifikowalności podatku VAT lub stworzenie możliwości odliczenia podatku VAT przy nakładach finansowanych ze środków strukturalnych.

Model kształcenia doktorantów

W związku z toczącą się na forum międzynarodowym i w kraju dyskusją na temat modelu kształcenia doktorantów Prezydium KRASP, nawiązując do stanowiska Zgromadzenia Plenarnego KRASP z 22 listopada 2007 r. w sprawie aktywizacji działań na rzecz wspierania rozwoju i doskonalenia jakości kształcenia doktorantów, podkreślając zwłaszcza postulat stworzenia najzdolniejszej młodzieży niezbędnych warunków rozwoju, proponuje przyjęcie następujących ustaleń:

◆ efektem procesu kształcenia doktoranta powinna być przygotowana i obroniona rozprawa doktorska; podstawowym elementem studiów doktoranckich (studiów III stopnia) powinna być zatem – zgodnie z przyjętymi w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego zasadami (Salzburg 2005) – samodzielna praca badawcza;

◆ realizowane w trakcie studiów doktoranckich badania, których wyniki są dokumentowane m.in. w formie publikacji, powinny doprowadzić do wszczęcia przewodu doktorskiego, a następnie do uzyskania stopnia doktora i odpowiadającego mu dyplomu; świadectwo ukończenia studiów doktoranckich jest zbędne.

◆ celowe jest różnicowanie charakteru kształcenia doktorantów, a zwłaszcza elastyczne formułowanie programów studiów doktoranckich i ich dostosowanie do zróżnicowanych potrzeb kandydatów, w tym kandydatów zamierzających realizować karierę zawodową poza uczelniami i innymi instytucjami naukowymi, w szczególności przez proponowanie odpowiedniego zestawu przedmiotów i tworzenie możliwości ich swobodnego wyboru.

(kad)

Obradowali rektorzy Wrocławia i Opola

W nowym obiekcie Akademii Medycznej we Wrocławiu członkowie Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola spotkali się 18 marca br. na zaproszenie rektora prof. Ryszarda Andrzejaka.

Prof. Andrzej Milewicz zaprosił do udziału w organizowanym przez Akademię Medyczną we Wrocławiu Kongresie Endokrynologicznym w dniach 11–13 września 2008 r.

Dr Rafał Dobek, prodziekan English Division, przedstawił prezentację multimedialną poświęconą problemom towarzyszącym funkcjonowaniu Wydziału AM. Wskazał m.in. na niski poziom przygotowania studentów zagranicznych do podejmowania nauki w Akademii Medycznej, różnice kulturowe – inne podejście do rzeczywistości akademickiej, do nauki i chęci przyswajania materiału; poruszył problem korzystania z agencji pośredniczących w rekrutacji studentów obcokrajowców.

Patronat nad obozem dla studentów

Kolegium Rektorów wysłuchało sprawozdania za 2007 r. z przebiegu Obozu Adaptacyjnego dla studentów w Białym Dunajcu i objęło honorowym patronatem kolejny XXV Obóz Adaptacyjny 2008,

który odbędzie się w dniach 3–17 września 2008 r.

Dolnośląska Rada Doktorantów

Piotr Harnatkiewicz, przewodniczący Dolnośląskiej Rady Doktorantów, poinformował o celach tej inicjatywy doktoranckiej. Rada zrzesza doktorantów z większości wrocławskich szkół wyższych; jej status jest nieformalny, występuje jako forum – porozumienie.

Kolegium Rektorów zainicjowało w listopadzie 2007 r. powołanie środowiskowych studiów doktoranckich. Konieczna jest dyskusja nad modelem funkcjonowania studiów doktoranckich w Polsce. Seminarium poświęcone tej tematyce organizuje regularnie prof. Tadeusz Szulc z Uniwersytetu Przyrodniczego. Prof. Jerzy Świątek został powołany przez Kolegium Rektorów do pełnienia funkcji środowiskowego koordynatora studiów doktoranckich.

Na propozycję utworzenia międzyuczelnianego studium pedagogicznego prof. Ryszard Cach, prorektor UWr, wyjaśnił, że tylko 15 proc. doktorantów wiąże swoją przyszłość z karierą akademicką.

Uchwała w 40. rocznicę protestów akademickich

Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola podjęło jednomyślnie uchwałę w 40-lecie protestów środowiska akademickiego, w związku z rocznicą wydarzeń marca 1968 r.

Tekst uchwały podpisanej przez przewodniczącego prof. Tadeusza Lutego brzmi:

„Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola zachowuje we wdzięcznej pamięci protest członków społeczności akademickiej, pracowników i studentów uczelni wyższych Wrocławia, którzy w marcu 1968 r. zwrócili uwagę Polski i świata na ograniczanie podstawowych swobód obywatelskich, a w tym akademickich, oraz brak poszanowania dla godności osoby ludzkiej w naszym Kraju. Rektorzy wyrażają podziękowanie i podziw dla ludzi, którzy w tamtych totalitarnych czasach odważyli się rzucić wyzwanie niedemokratycznemu i nieposiadającemu legitymacji społecznej władzy, przyczyniając się do odzyskania przez naród polski pełni demokratycznych praw i swobód. Ich efektem było również przywrócenie akademickiej wolności w zakresie nauczania i badań, a także rozwój akademickiej samorządności.

Jesteśmy przekonani, że 40. rocznica wydarzeń marca 1968 r. stanie się sposobnością do pogłębionych rozważań, jak w sposób odpowiedzialny wykorzystać wolność i samorządność akademicką dla zwiększenia roli nauki i edukacji w procesach przemian społeczno-gospodarczych i cywilizacyjnych naszego Kraju.”

(kad, id)

Prawie miliard euro na kształcenie kadr

Prawie miliard euro Polska będzie mogła wykorzystać na kształcenie kadr w instytucjach naukowych oraz na poprawę szkolnictwa wyższego z programu operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL).

W środę, 26 marca br., w Warszawie zainaugurowano uroczyste tę część PO KL, z której pieniądze będą przeznaczone na naukę i szkolnictwo wyższe. Z ok. 1 mld euro przeznaczonego na ten cel na lata 2007–2013 finansowane będą np. szkolenia dla naukowców, którzy chcieliby rozpocząć współpracę z przedsiębiorstwami, studia w dziedzinach ważnych dla gospodarki, studia podyplomowe itd. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego chce przede wszystkim działać na rzecz zwiększenia zainteresowania młodej kadry studiami w dziedzinach ścisłych

i technicznych. Jak informuje resort, z danych GUS wynika, że w połowie 2007 r. w Polsce było ok. 30 tys. wakatów na stanowiskach pracowników technicznych średniego szczebla.

Jak wyjaśniła wiceminister nauki prof. Maria Orłowska, brakuje przede wszystkim inżynierów mechaników, inżynierów budownictwa i inżynierii środowiska oraz inżynierów elektryków. Wciąż jednak studia w tych kierunkach cieszą się o wiele mniejszym zainteresowaniem niż studia humanistyczne, mimo że absolwenci studiów humanistycznych zwykle znajdują mniej atrakcyjną intelektualnie i finansowo pracę lub nie znajdują jej w ogóle.

Jednym z pomysłów, aby uatrakcyjnić kształcenie techniczne, są stypendia dla najlepszych studentów. „Propozycja jest, aby od drugiego semestru lub od drugiego roku studenci, którzy mają doskonałe wyniki, dostawali sensowne stypendia” – powiedziała Orłowska.

Jak dodała, nie wiadomo jeszcze, ile takie stypendium miałyby wynosić, ale MNIŚW szacuje, że powinno to być powyżej tysiąca złotych miesięcznie.

Oprócz tego na dofinansowanie mogą liczyć uczelnie, które przedstawią najlepsze pomysły na promocję studiów ścisłych i technicznych.

Ponadto zainaugurowano konkursy na projekty związane z dokształcaniem kadr w instytucjach naukowych, tak, aby uczonym pomóc nawiązywać współpracę z biznesem. „Chodzi np. o kursy, które dostarczą naukowcom wiedzę z zakresu ochrony własności intelektualnej i własności przemysłowej. To bardzo skomplikowane zagadnienia. Przydałyby się też szkolenia prawne, pokazujące, jak spisywać odpowiednie umowy dla osób, które chciałyby nawiązać współpracę między nauką a przemysłem” – tłumaczyła.

(mn)

Ascetyzm wyuczony – wersja akademicka

Lizboński zgilek

Czy przez zgilek dotyczący Traktatu Lizbońskiego ma szansę przedrzeć się do świadomości Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego przykurzony już dezyderat Strategii Lizbońskiej, zgodnie z którym rządy Unii Europejskiej powinny wydawać minimum 3% PKB na badania naukowe? W odpowiedzi na to pytanie, udzielonej na spotkaniu w UWr, kilkudziesięciu uczonych usłyszało od profesora ministra Jerzego Duszyńskiego jednoznaczne „nie”. Minister powiedział, że gdybyśmy nagle otrzymali taką górę pieniędzy, to byśmy nie wiedzieli, na co je wydać i się pod nią udusili.

Wyuczony ascetyzm

W pełni zgadzam się z Ministrem: w ciągu minionych kilkudziesięciu lat uczeni polscy, na których badania państwo polskie wydaje obecnie ok. 0,3 procenta PKB, w znacznej większości przyjęli postawę, którą nazwać można syndromem wyuczonego ascetyzmu. Syndrom ten w naszym wypadku polega na tym, że gdy otrzymujemy jakieś dodatkowe pieniądze, czy to w postaci nieoczekiwanego dodatku do pensji czy nieoczekiwane zwiększonego funduszu na badania naukowe, faktycznie nie wiemy, co z nimi zrobić. Wielokrotnie byłem świadkiem, gdy takie dodatkowe pieniądze, nie wydatkowane w jednym roku, przepadały całkowicie lub częściowo przy przejściu na rok następny.

Jako ofiary wyuczonego ascetyzmu nie śmiemy nawet oczekiwać natychmiastowego dziesięciokrotnego zwiększenia nakładów na naukę; na początek wystarczyłoby zwiększenie tych nakładów choćby do 0,6% PKB. Odpowiedź profesora-ministra Duszyńskiego była jednak bardzo niepokojąca dlatego, że nawet słowem nie zasugerował, iż obecne Ministerstwo kontemplanuje podjęcie jakichkolwiek kroków w celu zwiększenia nakładów na badania naukowe w budżecie na rok nadchodzący i kolejne lata, choćby w minimalnym stopniu. Wydaje się, że na wyuczony ascetyzm cierpi także samo Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przypuszczenie to znajduje dodatkowe uzasadnienie w naciskach na rektorów publicznych uczelni wyższych, by wdrażali różne częściowe reformy w sposób, który nie będzie generował dodatkowych kosztów, tj. bez zwiększania dotacji ministerialnych dla uczelni. Celem tych reform jest, abyśmy my, profesorowie, zamiast pracować naukowo, zostali zapędzeni do wyścigu szczurów o pieniądze, „w trybie granto-

wym”, choć wysiłek i czas, jakich wymaga sukces w tym wyścigu, nie pozostawia czasu na autentyczną pracę naukową.

Degeneracyjny budżet uczelni

Jakkolwiek w różnych uczelniach sprawy budżetowe kształtują się w sposób dość odmienny, to ogólny obraz jest mniej więcej taki, że dotacja otrzymywana przez uczelnie publiczne z Ministerstwa, która teoretycznie ma pokrywać całość kosztów funkcjonowania uczelni, tj. kosztów płac, remontów bazy dydaktycznej oraz zakupu mediów i usług zewnętrznych, pokrywa zaledwie połowę tych kosztów (a i to, wskutek przyjętej dawno temu reguły, owo „pokrycie” faktycznie wynosi ok. 95% tej połowy). Od kilku lat większość uczelni przeznaczają całość otrzymywanej dotacji wyłącznie na płace kadry naukowej i administracyjnej oraz technicznej. Wszystkie pozostałe koszty są pokrywane z drugiej połowy budżetu, którą uczelnia zarabia własnymi, tj. naszymi siłami, dzięki temu, iż prowadzi studia zaoczne. Ekstraordynaryjne zakupy sprzętu oraz inwestycje są pokrywane z funduszy, o które każdorazowo władze uczelni muszą ubiegać się w długotrwałym procesie bezpośrednio w Ministerstwie; sukces w tych staraniach często zależy od wsparcia lokalnych polityków reprezentujących dany region w Parlamencie, pod warunkiem że mają dostatecznie duże przełożenie na właściwe osoby, przy czym tymi właściwymi osobami wcale nie są ministrowie właściwego ministerstwa.

Sytuacja ta ma nie tylko ten skutek, że każdego miesiąca kadra naukowa i administracyjno-techniczna polskich uczelni jest upokarzana wysokością comiesięcznych pensji (to dlatego większość profesorów i adiunktów permanentnie tkwi w nastroju Adasia Miauczyńskiego, który doprawdy nie służy kreatywności, także naukowej). Jej skutkiem jest także i to, że stopniowej degeneracji ulega baza dydaktyczna większości uczelni. Sytuację tę pogarsza dodatkowo fakt, iż obecne obyczaje finansowe, panujące w szkolnictwie wyższym, aktywnie zachęcają rektorów uczelni publicznych do inwestowania w nowe budynki, a zarazem aktywnie ich zniechęcają do remontowania istniejących: jeżeli uczelnia chce wyremontować jakiś budynek, to musi na to faktycznie sama zarobić, albowiem dotacja ministerialna, jako się rzekło, wystarcza tylko na płace...

Sytuacja polskich uczelni jest dramatyczna, a z perspektywy oczekiwań i postulatów modernizacyjnych kraju jest kata-

strofalna. Do tej katastrofy przyłożyły ręce wszystkie rządy poczynając od 1989 roku; wypowiedź obecnego wiceministra uczonego nie wskazuje na to, by obecny rząd miał zmienić politykę wobec nauki. Zarazem nie widać jakiegokolwiek strategii tego ratunku.

Paraliżujący koalicyjant

Pilnie potrzebny ratunek całościowy byłby możliwy wyłącznie przez wprowadzenie odpłatności za studia stacjonarne. Jednak w obecnej sytuacji nie jest to możliwe – pod względem prawnym – z powodu zapisu konstytucyjnego o bezpłatnym dostępie do edukacji wyższej. Ta prawna trudność ma oczywisty wymiar polityczny, ponieważ zapis ten został wprowadzony do ustawy zasadniczej dzięki równie usilnym, co nierozumnym staraniom Polskiego Stronnictwa Ludowego, stadnie popartego przez resztę „sił” politycznych. Zapis ten, uniemożliwiający jakąkolwiek całościową reformę szkolnictwa wyższego, nie zostanie więc zniesiony, ponieważ na przeszkodzie wprowadzeniu odpłatności za studia stanie z jednej strony ostatnio zdumiewająco egalitarna Platforma Obywatelska, z drugiej zaś populistycznie egalitarne Polskie Stronnictwo Ludowe, jej koalicyjant, i wszyscy pozostali politycy.

Ratunek dla miejsc pracy

Permanenta niemożność zmiany sytuacji polskiej nauki nie zwalnia nas jednak od obowiązku ratowania naszych miejsc pracy. Nie mam recepty całościowej, ale mam częściową propozycję, która mogłaby tę sytuację odrobinę zmienić. Moja propozycja zmierza do tego, aby obecny Minister Nauki, w trybie zarządzenia, dał rektorom prawo do pobierania semestralnej opłaty administracyjnej od studentów studiów stacjonarnych. Wysokość tej opłaty powinna być wyliczona na podstawie realnych kosztów obsługi jednego studenta trybu stacjonarnego, i może być różny w przypadku studentów różnych kierunków.

Opłata administracyjna

Postulowana przeze mnie opłata administracyjna, obliczona na podstawie kosztów obsługi studentów prowadzonych przez dziekanaty, sekretariaty instytutowe i prorektorskie itd., zajmujące się prowadzeniem spraw studenckich, oraz kosztów utrzymania budynków dydaktycznych, mogłaby zostać wydatkowana przede wszystkim na zwiększenie płac dla pracowników administracyjnych uczelni,

a także na remonty obiektów dydaktycznych.

Pragnę zwrócić uwagę na to, że wprowadzenie tej opłaty nie musiałyby stać w konflikcie z istniejącym zapisem konstytucyjnym o nieodpłatnym dostępie do studiów w uczelniach publicznych. Rozumiuję tak na podstawie dwóch przesłanek. Pierwsza to treść wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego, który dał uczelniom publicznym prawo do pobierania opłat za studia prowadzone w trybie zaocznym, obliczanych w oparciu o koszty faktycznie poniesione przez uczelnie, cokolwiek ta fikcja oznacza; wyrok ten można, moim zdaniem, traktować jako precedens do zastosowania także w przypadku studentów studiów stacjonarnych. Druga przesłanka to prawo, a może raczej utrwalony i uzasadniony obyczaj, które pozwala pobierać uczelniom publicznym opłaty administracyjne za obsługę kandydatów na studia.

Konsekwencje finansowe

Konsekwencje finansowe wprowadzenia tego kroku można zilustrować na następującym przykładzie fikcyjnej uczelni, która kształci 10 000 studentów w trybie stacjonarnym i zatrudnia 750 pracowników administracyjnych. W przypadku wprowadzenia wymienionej opłaty w wysokości 200 złotych semestralnie, tj. 400 złotych rocznie, oznaczałoby to roczne przychody do budżetu w wysokości 4 mln zł. Ta nie-

wielka kwota mogłaby być przeznaczona w połowie na wzrost płac pracowników administracji uczelni, obecnie wynoszący przeciętnie poniżej 1500 zł. Zwyżka płacy wyniosłaby w ich przypadku ok. 220 zł brutto. Drugą połowę uzyskanych w ten sposób przychodów, tj. 2 mln, uczelnia powinna mieć prawo wydatkowania na pokrycie kosztów utrzymania i remontów budynków przeznaczonych na cele dydaktyczne.

Wprowadzenie postulowanej przeze mnie opłaty administracyjnej mogłoby przyczynić się do zmiany wstydlivej sytuacji, w jakiej znajduje się zarówno infrastruktura techniczna uczelni, jak i płace ich pracowników administracyjnych. Miałoby jednak także inne konsekwencje. Mogłoby bowiem prowadzić do „zwolnienia” pewnej puli środków, pozyskiwanych obecnie przez uczelnie publiczne, na zwiększenie płac nauczycieli akademickich. A także, co może najważniejsze, zrobiłoby wyłom w przekonaniu, że dobra nauka i dobra dydaktyka nie muszą kosztować.

Żądanie (nie)możliwego

Być może wielu zainteresowanych uzna moją koncentrację na płacach kadry administracyjnej oraz na stanie budynków dydaktycznych w uczelniach publicznych za skromny margines problemu, który jest znacznie poważniejszy. Ja sam uważam podobnie: powinniśmy być realistami i żądać niemożliwego. Na pewno nie wol-

no nam poprzestawać na czczym narzekaniu.

Sądzę jednak także, że dramatyzm sytuacji jest tak wielki, że należy natychmiast zacząć od realizacji tego, co możliwe, tym bardziej że jest to absolutnie konieczne. Proponuję więc zacząć od realizacji postulatu, który wydaje się możliwy prawnie i politycznie.

Z pewnością sam bym tej kwestii nie podniósł, gdyby nie to, że budynki mojej uczelni są od kilku miesięcy oklejone nie tyle protestacyjnymi, co błagalnymi hasłami bibliotekarzy, którzy proszą rektora o zwiększenie ich płacy wynoszącej 1200 zł. A także gdyby nie to, że w jednym z budynków mojej uczelni kawał przedwojennego tynku, o wymiarach metra kwadratowego, oberwał się i spadł wprost na głowę studentki.

Nie wiem, jak moja uczelnia załatwiła sprawę ze studentką, która ucierpiała. Wiem jednak, że skandal byłby znacznie większy, gdyby ten tynk spadł na głowę profesora. Mam nadzieję, że Ministerstwo nie będzie czekało ze zmianą swojego obecnego stanowiska w sprawie finansowania nauki i uczelni do momentu, gdy jakiś kawał tynku spadnie na głowę Ministra.

Adam Chmielewski

(profesor zwyczajny, permanentny jed-
notatowiec, pracuje na Uniwersytecie
Wrocławskim)

Nowości Wydawnictwa UW

Nowe książki oficyny wydawniczej Uniwersytetu Wrocławskiego.

JĘZYKOZNAWSTWO

♦ **Książka kucharska jako tekst**, Waldemar Żarski, 2008, A UW 3021, ss. 239, Format B5, ISBN 978-83-229-2901-8, cena 25 zł

♦ **La France et les Français. Teksty uzupełniające do nauki języka francuskiego**, Beata Żabska, 2008, A UW 3036, ss. 124, Format A5, ISBN 978-83-229-2902-5, cena 15 zł

LITERATUROZNAWSTWO

♦ **Prace Literackie XLVII**, Marian Ursel (red.), 2007, A UW 2998, ss. 260, Format B5, ISSN 0079-4767, cena 28 zł

♦ **Od gotycyzmu do horroru. Wilkołak, wampir i Monstrum Frankensteina w wybranych utworach**, Anna Gemra, 2008, A UW 3006, ss. 419, Format B5, ISBN 978-83-229-2895-0, cena 40 zł

NAUKI POLITYCZNE

♦ **Współcześni Żydzi – Polska i diaspora. Wybrane zagadnienia**, Ewa Waszkiewicz (red.), 2007, A UW 3025, ss. 230, Format A5, ISBN 978-83-229-2899-8, cena 20 zł

♦ **Granice wolności religijnej. Kwestie wolności sumienia i wyznania oraz stosunku państwa do religii w Stanach Zjednoczonych Ameryki**, Maciej Potz, Monografie Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, 2008, ss. 267, Format A5, ISBN 978-83-229-2898-1, cena 25 zł

PRAWO

♦ **Przeгляд Prawa i Administracji**, t. LXXVI, Bogusław Banaszak (red.), 2007, A UW 3017, ss. 319, Format B5, ISSN 0137-1134, cena 30,00 zł

♦ **Studia historycznoprawne**, Alfred Konieczny (red.), Prawo CCCIII, 2007, A UW 3015, ss. 413, Format B5, ISBN 978-83-229-2896-7, cena 35 zł.

SOCJOLOGIA

♦ **Supermarketyzacja. Religia i obyczaje seksualne młodzieży w kulturze konsumpcyjnej**, Tomasz Szlendak, 2008, A UW 3042, ss. 204, Format A5, ISBN 978-83-229-2894-3, cena 23 zł

♦ **Moralne obrazy. Społeczne i socjologiczne (de)konstrukcje seksualności**, Ewa Banaszak, Paweł Czajkowski (red.), Socjologia XLII, 2008, ss. 200, Format B5, ISBN 978-83-229-2905-6, cena 25 zł

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.

50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 15
tel.: (071) 375-28-09,
tel./faks: (071) 375-27-35
biuro@uwur.com.pl
Dział Handlowy:
tel.: (071) 375 28 85
tel./faks: (071) 375 25 07
marketing@uwur.com.pl
www.uwur.com.pl

przyg. Lucyna Powązka-Leżaj

Wielkie wydarzenie sportowe na Odrze Ósemki wioślarskie na start

II Międzynarodowe Regaty Ósemek Wioślarskich „Puchar Odry 2008” odbędą się w dniach 10–11 maja br. pod honorowym patronatem Prezydenta Wrocławia Rafała Dutkiewicza oraz Rektorów Politechniki Wrocławskiej i Uniwersytetu Wrocławskiego – prof. Tadeusza Lutego i prof. Leszka Pacholskiego.

Obsada tegorocznych regat jest wyjątkowa, a weźmie w nich udział 8 osad, w tym 4 zagraniczne: University of Oxford, Imperial College (obie Wielka Brytania), VSB Ostrawa (Czechy), połączone osady Berlina i Frankfurtu nad Odrą (Niemcy) oraz polskie: Politechniki Warszawskiej, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, a także wrocławskie: Politechniki i Uniwersytetu.

Trasa regat będzie wiodła od startu w okolicach ZOO z metą w centrum miasta na Ostrowie Tumskim w okolicach Hali Targowej (przy przystani białej floty). Ze względu na liczbę startujących osad odbędą się

biegi eliminacyjne (po dwie osady) oraz finałowe.

Odbędzie się również XII edycja tradycyjnego wyścigu osad studentów dwóch największych dolnośląskich uczelni: Politechniki i Uniwersytetu wzorowanego na najslawniejszych regatach świata Oxford-Cambridge. Trenerami naszych osad są: PWR – Marian Pawlak, a UWr – Andrzej Mulka.

Relacje z zawodów będą szeroko przekazywane w mediach m.in. TVP 1 i TVN, a tysiące wrocławian będzie mogło śledzić rywalizację na Odrze z nabrzeży i mostów Grunwaldzkiego i Pokoju oraz na telebimach m.in. na wrocławskim Rynku.

Odbywać się będą również imprezy towarzyszące przy linii mety na Bulwarze Dunikowskiego dla mieszkańców miasta: występy zespołów muzycznych, wyścigi na ergometrach wioślarskich i przejażdżki dla dzieci na kucykach. Po zakończeniu regat ich uczestnicy, organizatorzy i zaproszeni goście odbędą integracyjny rejs statkiem pasażerskim „Driada” po Odrze.

Można powiedzieć, że impreza, która wrasta w tradycję miasta, będzie wielkim wioślarskim show i podbije serca wrocławian,

a Uniwersytet Wrocławski będzie mógł się szcycić współorganizacją i udziałem w tym niezwykłym i wyjątkowym wydarzeniu sportowym.

Program regat

10 maja 2008 r. (sobota)

♦ godz. 11.00–15.00 – wyścigi eliminacyjne, w tym m.in.

♦ godz. 11.00 – XII wyścig ósemek: Politechnika Wroclawska – Uniwersytet Wroclawski

o Puchar Rektorów obu uczelni

11 maja 2008 r. (niedziela)

♦ godz. 12.30–15.00 – wyścigi finałowe

♦ godz. 15.00 – uroczyste zakończenie regat, wręczenie pucharów, medali i nagród

W imieniu Komitetu Organizacyjnego serdecznie zapraszam społeczność Uniwersytetu Wrocławskiego na regaty i proszę o gorący doping wioślarzy.

Wiceprzewodniczący
Komitetu Organizacyjnego
„Puchar Odry 2008”
Waldemar Pasikowski

Jubileusz 40-lecia zdobycia brązowego medalu olimpijskiego w Meksyku w 1968 r. na UWr

Drużyna siatkarek olimpijek z Meksyku w 1968 r. będzie w komplecie gościem honorowym niezwyklej imprezy siatkarskiej, która odbędzie się 30 maja br. (piątek) w hali Uniwersytetu Wrocławskiego przy ul. Przesmyckiego 10.

Polska reprezentacja będzie świętować jubileusz 40-lecia zdobycia brązowego medalu olimpijskiego, a był to ostatni medal, jaki nasza narodowa drużyna w tej dyscyplinie zdobyła na Igrzyskach Olimpijskich. Wieloletnia owocna współpraca naszej uczelni z Regionalną Radą Olimpijską w zakresie promowania sportu studenckiego i propagowaniu idei olimpijskiej sprawiła, że legendarna drużyna siatkarek właśnie na Uniwersytecie Wrocławskim spotka się po czterdziestu latach od czasów świetności i największych sukcesów (część tej drużyny to również brązowe medalistki olimpijskie z Tokio – 1964).

Impreza będzie spotkaniem siatkarskich pokoleń i świętem siatkówki olimpijskiej, wrocławskiej i uniwersyteckiej, gdyż po uroczystym otwarciu w pokazowym – towarzyskim meczu wystąpią zespoły I ligowej Gwardii Wrocław i Akademickiej Reprezentacji Wrocławia ze studentkami UWr w składzie.

Organizatorami imprezy z ramienia naszej uczelni są Samodzielna Sekcja Obiektów Sportowe i sekcja siatkówki AZS UWr wspólnie z Regionalną Radą Olimpijską, którą w Komitecie Organizacyjnym reprezentują: Halina Aszkielowicz-Wojno, brązowa medalistka olimpijska w siatkówce z Meksyku, i Mieczysław Łopatka, czterokrotny olimpijczyk w koszykówce.

Patronat honorowy nad imprezą objął JM Rektor UWr prof. Leszek Pacholski, a na uroczystości gościć będziemy również władze polskiej siatkówki oraz miasta Wrocławia, gdzie jest doceniany przyjazny klimat panujący na naszej uczelni dla tego typu sportowych spotkań łączących sport wyuczynowy ze studenckim.

Program imprezy

30 maja 2008 r. (piątek), hala UWr ul. Przesmyckiego 10

♦ godz. 17.00 – uroczyste otwarcie i powitanie brązowych medalistek olimpijskich z Meksyku

♦ godz. 17.30 – mecz siatkarek: Akademicka Reprezentacja Wrocławia – Gwardia Wrocław

♦ godz. 19.00 – Małe Muzeum Ludowe w Marcinowie k. Trzebnicy – plenerowe integracyjne spotkanie wszystkich uczestników siatkarskiego spotkania pokoleń z udziałem zaproszonych gości i VIP-ów.

Komitet Organizacyjny serdecznie zaprasza wszystkich uniwersyteckich sympatyków sportu do hali UWr i wzięcia udziału w tym siatkarskim refleksyjnym święcie.

Przewodniczący
Komitetu Organizacyjnego
Waldemar Pasikowski

Odeszli na zawsze

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 22 marca 2008 r. zginął tragicznie absolwent etnologii, student II roku Studium Doktoranckiego Nauk Historycznych i Pedagogicznych (kierunek etnologia)

ś.tp.

Mgr Szymon Kempisty
lat 26

Ceremonia pogrzebowa odbyła się 28 marca 2008 r. na Cmentarzu Parafialnym w Jeżowie Sudeckim koło Jeleniej Góry

O czym zawiadamiają
Dziekan Wydziału Nauk Historycznych
i Pedagogicznych
Kierownik Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej
Kierownik Studium Doktoranckiego
Nauk Historycznych

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 23 marca 2008 r. zmarł

Prof. dr hab.
Andrzej Hulanicki

profesor zwyczajny Uniwersytetu Wrocławskiego, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk, doktor h.c. Uniwersytetu w Orleanie (Francja), odznaczony medalem Orlicza, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, znany na całym świecie wybitny uczyony, promotor 17 rozpraw doktorskich, wychowawca wielu pokoleń matematyków, wyjątkowy człowiek, aktywny naukowiec do ostatnich dni.

Szanując wolę Pana Profesora, społeczności Uniwersytetu Wrocławskiego odstąpiła od uroczystego pożegnania akademickiego.

Ciche pożegnanie odbyło się na cmentarzu Kiełczowskim we Wrocławiu, w czwartek, 27 marca 2008 r. Rodzinie i bliskim składamy wyrazy

najgłębszego współczucia

Rektor i Senat Uniwersytetu
Wrocławskiego
Dziekan i Rada Wydziału Matematyki i
Informatyki
Pracownicy Uniwersytetu Wrocławskiego

Z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej Koleżanki

ś.tp.

Marii Sobczak

wieloletniej kierowniczką Działu Transportu i Spedycji Uniwersytetu Wrocławskiego.

Pogrzeb odbył się w środę 9 kwietnia 2008 r. na cmentarzu Świętej Rodziny przy ul. Smętnej na Sępolnie.

Kanclerz i pracownicy Uniwersytetu
Wrocławskiego

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 4 kwietnia 2008 r. zmarł

ś.tp.

Dr Mieczysław Kak
ur. 1 stycznia 1928 r. w Lublinie

Entomolog, pracownik Uniwersytetu Wrocławskiego od 1956 r., wieloletni nieodwołany organizator wystaw i opiekun zbiorów entomologicznych w Muzeum Przyrodniczym. Swęj pracy i pasji oddany był bez reszty i zawsze można było liczyć na jego pomoc. Muzeum było dla niego drugim domem, w którym od 45 lat spędzał większość czasu, a wszyscy pracownicy drugą rodziną. Jego odejście jest dla nas wielką stratą, do której trudno będzie przywyknąć.

Pogrzeb odbył się 10 kwietnia 2008 r. na cmentarzu Grabiszyńskim we Wrocławiu.

Rektor i Senat Uniwersytetu Wrocławskiego
Dziekan i Rada Wydziału Nauk Biologicznych
Dyrekcje i pracownicy Muzeum Przyrodniczego i Instytutu Zoologicznego

Kalejdoskop nauki

Wyleczymy z Parkinsona?

Chorych na Parkinsona można będzie leczyć ich własnymi komórkami – donoszą naukowcy z Nowego Jorku. W pionierskim eksperymencie udało im się cofnąć objawy choroby u myszy.

Duży brzuch zwiększa ryzyko Alzheimera

Naukowcy dowiedli, że obwód pasa czterdziestolatków wpływa na stan ich umysłu w późniejszych latach życia.

Len jak złoty sen

Można z nim robić cuda. Koszule się nie gniotą i nie moczą, nici i plastry przyspieszają gojenie ran, a wzbogacony nim plastik można śmiało wyrzucić na kompost. Takiego lnu dotąd nikt nie znał.

Znaleziono szczątki najstarszego Europejczyka

Hiszpanie odkryli szczątki należące do najstarszego hominida, który mieszkał na ziemiach europejskich ponad milion lat temu. Odkrycie przesuwaa datę zasiedlenia naszego kontynentu o 300–400 tys. lat wstecz.

Lodowce spływają nam z oczu

Lodowce topnieją dziś kilka razy szybciej niż kiedyś – donosi UNEP, ONZ-owska organizacja ds. ochrony środowiska.

Jak zdobyliśmy Amerykę

Prawie wszyscy współcześni Indianie amerykańscy pochodzą od sześciu kobiet, matek założycielek. Naukowcom udało się odtworzyć losy pierwotnych zdobywców Nowego Świata.

Nazywam się czerwień

Jeśli chcesz wygrać, to ubierz się na czerwono – radzą brytyjscy naukowcy.

Cała prawda o kłamstwie

Kłamiemy średnio dwa razy dziennie, a prawie 62 proc. naszej naturalnej konwersacji ma charakter kłamliwy – wynika z badań psychologów.

Ten zabójczy dziób

Naukowcom z USA udało się wyjaśnić zagadkę dzioba kałamarnic – jednego z najtwardszych materiałów na Ziemi. Odkrycie przybliżyło nas do stworzenia materiałów, które można by wykorzystać np. w medycynie.

Najstarsze nagranie świata

Udało się odtworzyć nagranie z 1860 roku, kiedy to paryski wynalazca Édouard-Léon Scott de Martinville zarejestrował kobietę śpiewającą ludową piosenkę „Au clair de la lune mon ami Pierrot” („W świetle księżycy, mój kochany Piotrusiu”).

Tai-chi pomaga walczyć z cukrzycą

Starożytna chińska sztuka ćwiczeń tai-chi pomaga chorym na cukrzycę wzmocnić układ odpornościowy i skutecznie obniżyć poziom cukru we krwi.

Po 40 latach znów kopią w Stonehenge

W tym tygodniu rozpoczęły się pierwsze od 1964 r. wykopalska w Stonehenge – jednej z najstawniejszych europejskich budowli megalitycznych, pochodzącej z epoki neolitu oraz brązu. Megalit położony jest w odległości 13 km od miasta Salisbury w południowej Anglii.

Cóż to jest, do pioruna?

Pioruny kuliste to ostatnie ze zjawisk atmosferycznych, które opierają się naukowemu wyjaśnieniu. Niedawno fizycy z Uniwersytetu w Tel Awiwie przypadkiem stworzyli w laboratorium łudzko podobne kule ognia. Eureka?

Królestwo za wodę

Jeziora i rzeki to niecały promil wszystkich zasobów wody na Ziemi. Jeśli nie nauczymy się lepiej z nich korzystać, to pograżymy się w konfliktach o dostęp do życiodajnych źródeł – ostrzegają naukowcy.

To my jesteśmy winni ociepleniu klimatu, a nie Słońce

Nie ma związku między globalnym ociepleniem a aktywnością Słońca – dowodzą brytyjscy naukowcy z Uniwersytetów Lancaster i Durham.

Zagłada irackiej historii

Od pięciu lat w Iraku trwa rabunek zabytków naniemykających dotąd skalę. Bieczenne pozostałości po najstarszej cywilizacji świata bepowrotnie znikają na czarnym rynku.

Madagaskar raj w remoncie

Szykuje się wielka zmiana w sposobie chronienia ginących gatunków. Międzynarodowy zespół uczonych chce zacząć od wyspy u wybrzeży Afryki, gdzie w izolacji od reszty świata żyją niespotykane gdzie indziej bajkowe zwierzęta i rośliny.

Z grypą dookoła świata

Wreszcie udało się odkryć, gdzie powstają i jak wędrują po świecie wirusy ludzkiej grypy odpowiedzialne za coroczne epidemie. Ta wiedza znacznie ułatwi tworzenie nowych szczepionek i pomoże w walce z chorobą.

Zmarł odkrywca „efektu motyla”, król chaosu

W śróde w Cambridge w USA zmarł na raka Edward N. Lorenz. Miał 90 lat. Był pierwszym meteorologiem, który odkrył, że nie sposób zrobić dobrej prognozy pogody na dłużej niż kilka dni naprzód, bo równania opisujące stan atmosfery są „chaotyczne”. Lorenz obrazowo mawiał, że „nawet machnięcie skrzydeł motyla w Brazylii może wywołać tornado w Teksasie”.

(z serwisów naukowych zebrała kad)

Nie mamy już „Pór Roku”

Kamienne alegorie „Pór Roku” po 40 latach opuściły skwer przed gmachem głównym Uniwersytetu Wrocławskiego. „Wiosna”, „Jesień” i „Zima” odjechały z Wrocławia do Jawornika pod Krakowem do pracowni konserwatorskiej. Odnowione staną na nowym miejscu. W pracowni czeka po renowacji figura przedstawiająca „Lato”. Wandale zniszczyli jej kiedyś głowę i kapelus.

„Wiosna”, „Lato”, „Jesień” i „Zima” zostały przywiezione do Wrocławia z nieistniejącej już wsi Barszowa koło Lubina, dawnego majątku włoskiej tancerki La Barberiny, faworyty króla pruskiego Fryderyka Wielkiego. Duże – ponad 2,8 m – posągi kobiet o bujnych kształtach zdołały pa-

cowy ogród. Historycy sztuki natrafili na nie podczas inwentaryzacji w 1966 roku. Zwalone z cokołów, poobijane, straciły wiele ze swojej urody. Dwa lata później stanęły już na skwerku przed uniwersytetem i po kolei poddawano je konserwatorskiemu liftingowi.

Zdaniem historyka sztuki Arkadiusza Dobrzynieckiego, rzeźby powinny na wysokich cokołach zdobić ogród, na ciasnym skwerku nie prezentowały się należycie. Takich barokowych rzeźb ogrodowych zachowało się niewiele, a „Cztery Pory Roku” mają klasę.

Rzeźby po renowacji zostaną przeniesione do ogrodu za pałacem Spaetgena, od strony pl. Wolności. Kiedyś był tam komis samochodowy, dziś powstaje już ogród stylizowany na barokowy, według projektu architekta Wacława Hryniewicza.

(kad na podst. GW)

